Український християнський часопис

МІСІОНАР

Рік заснування 1897 №4 (138) квітень 2004

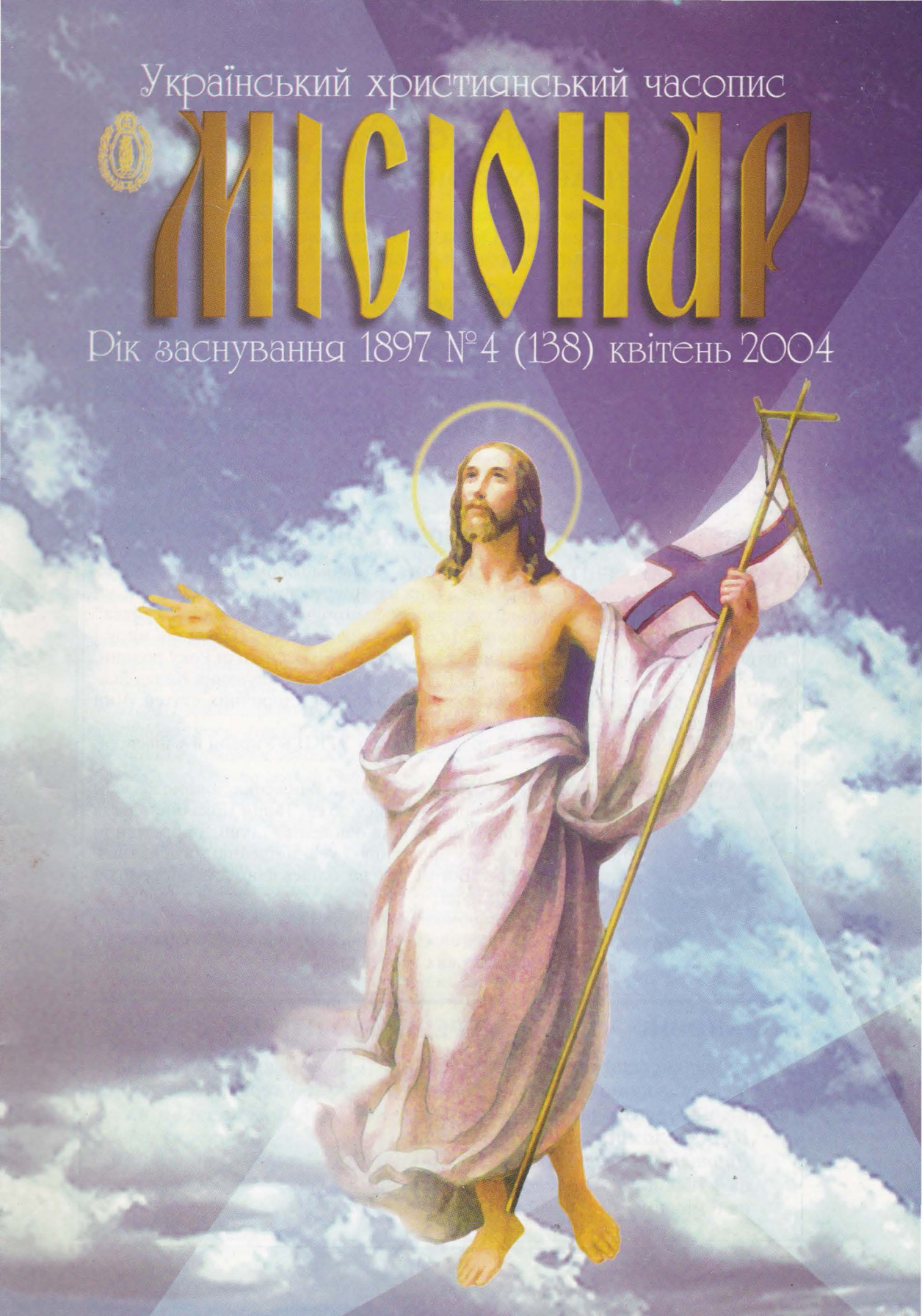

РЕДАКЦІЯ ЧАСОПИСУ "МІСІОНАР" ПРОПОНУЄ:

КАЛЕНДАР "МІСІОНАРЯ" НА 2004 РІК

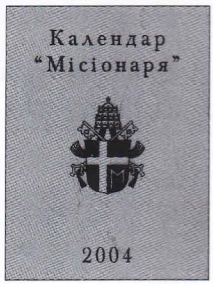

Це вже другий за чергою книжковий календар, виданий редакцією часопису "Місіонар". Окрім церковного календаря на 2004 рік, пропонуються короткі життєписи усіх Римських Архиєреїв.

Це дуже цінний і маловідомий для багатьох християн матеріал, який допоможе пізнати історію Вселенської Церкви від самих її початків до сьогоднішнього дня та сприятиме позитивному сприйняттю Апостольського Престолу з погляду сьогодення.

У виданні містяться короткі проповіді на всі неділі, бдінні та великі полієлейні свята, які сприятимуть глибшому пізнанню правд нашої св. віри.

Користувач "Календаря "Місіонаря" на 2004 рік знову матиме змогу вести діловий щоденник.

ВВП "МІСІОНЕР" ПРОПОНУЄ:

КАЛЕНДАР "СВІТЛА" НА 2004 РІК. – *Львів-Торонто, 2004. – 368 с.*

Окрім церковного календаря, місячних намірів Апостольства молитви, загального і детального церковних уставів у цьогорічному річнику "Світла" вміщено обширну статтю науковця Михайла Гайковського "Паломник миру і братерства", пастирський лист Синоду єпископів УГКЦ з нагоди Року родини, матеріал о. Василя Цимбалістого, ЧСВВ про ювілейні святкування Канадійської Провінції отців Василіян, ряд богословських та історичних статей, Чин молебня до василіянських мучеників тощо.

В кінці "Календаря "Світла" подано адресар УГКЦ в Україні й у діаспорі.

ПРО СПОВІДЬ. Ця невелика книжечка допоможе усім християнам добре приготуватися до св. Тайни Покаяння, дасть настанови, як відбути "купіль очищення" душі, таким чином сприяючи духовному зростанню і усвідомленню того, що визнання гріхів перед Богом – це не якийсь формальний релігійний акт, а потреба душі.

Ця книжка допоможе застановитися над змістом нашого життя у світлі євангельського вчення. Вона є особливо актуальна для практикуючих християн.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 2004 РІК

християнський часопис "МІСІОНАР" і Ви знайдете духовного приятеля, який допоможе зрости у св. вірі, помножить у серці любов до Бога і ближнього, розрадить у хвилині смутку!

Передплатний індекс – 23959

Вартість передплати:

на 1 місяць – 1 грн. 78 коп., на 3 місяці – 5 грн.,
на 6 місяців – 9 грн. 40 коп.

Христос Воскрес!

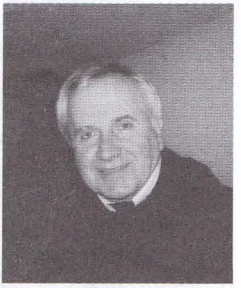

Всі християни цілого світу цього року взаємно діляться радістю Христового воскресіння в один день. Хотілося би, щоб так було завжди, щоб усі християни в світі надалі відзначали усі свята разом та й не допускали того, щоб світло і радість Христового воскресіння знову перемінювалося на темряву і смуток.

Напередодні Своєї спасительної смерті Христос обмив ноги Своїм учням, показуючи усім нам приклад служіння і покори. Своїми роздумами на цю тему ділиться з вами К'яра Любіх у рубриці "Роздуми над Євангелієм".

У цьому числі з-поміж багатьох важливих подій у житті нашої Церкви ми звернули увагу на звернення владик УГКЦ з приводу візиту кардинала Вальтера Каспера до Москви та рішення Синоду єпископів Києво-Галицької митрополії УГКЦ.

Господня молитва "Отче наш" завжди актуальна. Отець Діонісій Лях ович, ЧСВВ подає нам її цього разу в пасхальному вимірі. Ми завершуємо у цьому числі рубрику "Вони співстраждали з Христом" і цього разу мова про Пресвяту Богородицю. У рубриці "Святі Тайни" читайте про деякі вимоги і обряд св. Тайни Хрещення з-під пера о. Ігоря Яціва.

Тему покликань до богопосвяченого (монашого) стану, яких стає щоразу менше, порушив у своїй статті бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ. Читайте також цікаву розповідь про навернення до Бога одного невіруючого чоловіка саме в день Христового воскресіння.

Наш постійний дописувач з Хорватії д-р Антун Лісец роздумує на тему подружжя. Інший молодий дописувач з Польщі Віталій Юрчак пропонує нашим читачам богословську статтю про есхатологію Нового Завіту. Ворожбитство, на жаль, і надалі має місце серед християн і над цим сумним явищем застановився у своєму матеріалі о. Василь Зінько, ЧСВВ.

У рубриці "Постаті УГКЦ" висвітлено життєвий шлях і священиче служіння о. В'ячеслава Ласовського. На поетичній сторінці ми помістили вірш с. Серафими Сало, ЧСВВ на тему Господнього воскресіння.

Життя владики Йоакима Сеґеді згасало, мов свічка, і продовжує тепер вже випромінюватися у засвітах вічності. Про цього заслуженого єпископа ми детально розповіли у минулому числі, а цього разу подаємо коротку замітку-некролог.

Крім численних змістовних матеріалів, поданих у нашому часописі, ви маєте змогу за допомогою програми "Великодня абетка" відбути протягом Страсного тижня своєрідні тижневі реколекції (ця програма транслюється по 12 Львівському телеканалі).

У цей гарний весняний місяць квітень слід сповнитися пасхальною радістю. Усім вам, дорогі читачі, редакція нашого часопису бажає радості й бадьорості завдяки твердій вірі у Христове і наше воскресіння.

Воістину Воскрес!

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

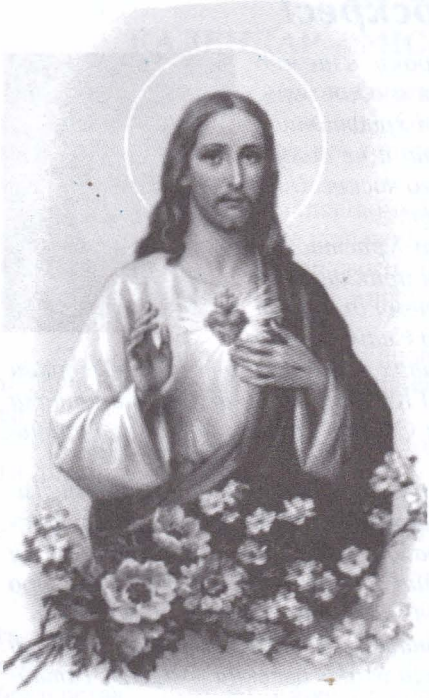

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ:

(Поблагословлені Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ У КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ ЦІЛОГО СВІТУ З ОСОБЛИВОЮ УВАГОЮ СУМЛІННО ГОТУВАЛИ КАНДИДАТІВ ДО СВЯЩЕНСТВА І ПРОВОДИЛИ ПОСТІЙНУ ФОРМАЦІЮ СВЯЩЕНИКІВ.

У багатьох країнах світу відчувається брак необхідної кількості священиків. Католицька Церква цілого світу повинна дбати про кращу підготовку до священства молодих юнаків і підтримку священиків шляхом їхньої постійної духовної формації.

У цьому завданні Церкві можуть багато допомогти батьки майбутніх душпастирів своїм добрим прикладом християнського життя. На жаль, вони також можуть перешкодити поганим прикладом свого життя або запереченням того, щоб їхній син обрав шлях служіння Богові у целібаті, тобто безженному стані. До речі, всі священики у Римо-Католицькій Церкві неодружені.

Велику роль у підготовці до священства відіграють також вихователі у духовних семінаріях. Під час цього виховничого процесу як в нашій Греко-Католицькій Церкві, так і в Православних Церквах кандидати, які бажають обрати сімейний стан, повинні одружитися.

Після висвячення на священика процес духовної формації, тобто вдосконалення у служінні, продовжується і за це відповідає місцевий єпископ. Як молодому, так і старшому священикові у тому, щоб втриматися у доброму на дорозі покликання і щоб краще його виконувати, повинні допомогти також інші священики та вірні.

Молімося, щоб у цілому світі щораз більше юнаків і чоловіків відчули поклик Божий до священства у своєму серці та щоб не заглушували його, і у цьому їм сприяли батьки і родичі. Молімося також, щоб вихователі у семінаріях і ті, які дбають за постійну духовну формацію священиків, якомога краще справилися зі своїм нелегким завданням і завдяки їхньому старанню й нашим молитвам число святих і Богу відданих священиків чимраз більше зростало.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ У ХРИСТИЯНСЬКИХ СПІЛЬНОТАХ МІСІЙНИЙ ДОКУМЕНТ "ДО НАРОДІВ" СТАВ ТЕМОЮ ДЛЯ РОЗДУМІВ І ПОСТІЙНИМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ ДУШПАСТИРІВ.

Майже сорок років тому закінчився Другий Ватиканський Собор – епохальна подія у житті Католицької Церкви. Один із 16-ти прийнятих на Соборі документів називається "До народів" ("Ad gentes"). У ньому йде мова про завдання Церкви наблизити світло євангельської істини до всіх людей-нехристиян у світі, які ще не сприйняли її. У св. Євангелії записані такі слова Ісуса Христа: "Ще й інші вівці Я маю, яких мушу привести" (пор. Ів 10, 16). Ісус залишив це завдання Своїй Церкві, тобто пастирям і вірним, які повинні донести Його благовість до людей, які ще не вірять у Нього.

Хоча сьогодні існує можливість різними засобами масової інформації донести цю євангельську істину до людей, все ж таки цього недостатньо. У народі побутує такий вислів: "Слово притягає, а приклад повчає", тому потрібно, щоб у всіх усюдах цілого світу були добрі християни, які б не тільки словом, але й добрим прикладом, подібно як блаженна Мати Тереза у далекій Індії, ширили Божу благовість.

Молімося, щоб душпастирі, на яких лежить відповідальність за тих заблуканих овець, а також і вірні Христової Церкви збагнули зміст прекрасних вказівок із вищезгаданого документу щодо євангелізації у сучасному світі.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ НАМАГАЛИСЯ ГЛИБШЕ ПІЗНАТИ ГОСПОДА БОГА ЧЕРЕЗ ЧАСТЕ ПРИЙМАННЯ СВЯТИХ ТАЙН ПОКАЯННЯ І ЄВХАРИСТІЇ.

Очевидно, що спілкування з Богом не лише у молитві, а й у святих Тайнах Покаяння і Євхаристії сприяє християнам чимраз більше бути подібними до Бога, тобто намагатися Його наслідувати. Часто відчуваємо милосердя Господнє до нас, коли ми, визнаючи свої гріхи, за них каємося, хоч і не так легко виконати постанову більше їх не повторювати. Господь Бог постійно додає нам сили і всесторонньої допомоги, щоб ми встоялися у доброму завдяки Його постійній євхаристійній присутності, якою ми збагачуємося після прийняття св. Причастя.

"Спробуйте і подивіться, який добрий Господь", – закликає нас псалмоспівець. Наша св. віра нам пропонує з великою довірою сприймати все, що подають нам Господь у св. Євангелії і Його Церква. І тоді переконаємося, що закон

Господній не стане нам якимось непосильним тягарем, а, навпаки, кожна з Божих і церковних заповідей буде для нас необхідним дороговказом до мети нашого життя, тобто до щастя не лише у вічності, але й тут, на землі.

Молімося, щоб завдяки добрій св. Сповіді й частому прийманні св. Причастя християни України збагачувалися душевним миром і ставали більш витривалими у доброму.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА КВІТЕНЬ – СВ. МИКИТА, 16 (3)

Микита жив у Кесарії в Малій Азії. За порадою побожного самітника Степана він вступив до Мідикійського монастиря на горі Олімп у Бітинії. За п'ять років він зробив такий великий поступ у богословських знаннях, що його в 790 році було висвячено на священика. У 814 році він став настоятелем монастиря.

За те, що Микита відважно обороняв вшанування святих образів, імператор Лев Вірменин наказав кинути його до в'язниці. Шість років Микита поневірявся на засланні, яке відбував на острові св. Гликерії. Повернувшись після смерті імператора 820 року, він поселився у пустелі біля Царгорода. Там у молитві й покуті провів чотири роки. Св. Микита Визнавець відійшов до Господа по небесну нагороду в 824 році.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ:

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ РОДИНА, ОСНОВАНА НА ДУХОВНОМУ ПОДРУЖНЬОМУ ЗВ'ЯЗКУ МІЖ ЧОЛОВІКОМ І ЖІНКОЮ, БУЛА ВИЗНАНА В ЦІЛОМУ СВІТІ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЮ КЛІТИНОЮ ЛЮДСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ КАТОЛИКИ ЦІЛОГО СВІТУ ЗА ПОСЕРЕДНИЦТВОМ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ ВВАЖАЛИ ПРЕСВЯТУ ЄВХАРИСТІЮ ДЖЕРЕЛОМ МІСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ УСІ ЖИТЕЛІ УКРАЇНИ БІЛЬШЕ ПРОЙНЯЛИСЯ ПОВАГОЮ ДО ЖІНКИ ЯК МАТЕРІ, А ДІТИ НЕ ЗАСМУЧУВАЛИ СВОЇХ МАТЕРІВ.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ТРАВЕНЬ — СВ. МАРКО, 8.05 (25.04)

Цього місяця два ієромонахи Василіяни Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні святкують ювілеї священства:

7 квітня відзначає 25-літнє служіння ігумен василіянського монастиря у Дрогобичі о. Лаврентій Івасечко, а 10 квітня — 10-літнє служіння на Божій ниві о. Мартин Хабурський, ректор василіянської семінарії у смт. Брюховичі біля Львова.

Редакція "Місіонаря" висловлює найщиріші побажання ювілярам і бажає їм щедрої Божої благодаті на многії літа!

"СЛОВО ЖИТТЯ"

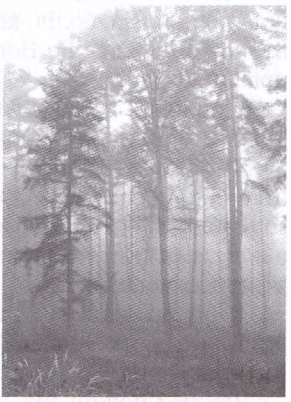

"Більший між вами нехай буде як молодший, а наставник як слуга" (Лк 22, 26).

Це вже не перший раз св. євангелист Лука розповідає, як учні Ісуса сперечалися між собою про те, хто з них найбільший (пор. Лк 9, 46). Цього разу мова йде про суперечку на Тайній вечері. Ісус Христос тільки-но встановив св. Тайну Євхаристії (найбільший знак Своєї любові і Свого безмежного дарування), яка випереджала ті страждання, котрі за кільканадцять годин Він переживатиме на хресті.

Ісус перебуває між Своїми як "Той, що служить" (Лк 22, 27). У своєму Євангелії св. Іван описує конкретний приклад умивання Ісусом ніг Своїм учням. Цього місяця, у якому святкуємо Пасху – воскресіння Ісуса, дуже важливо для нас пригадати цей Його повчальний приклад служіння.

Учні не розуміють, тому що обмежені загальноприйнятим способом людського життя, який наголошує на престижі, честі, перших місцях за столом, на тому, щоб стати "кимось". Але Ісус прийшов на цю землю, щоб створити нове суспільство, нову спільноту, яка повинна керуватися іншою логікою – любов'ю. Якщо Він, Який є нашим Господом і Вчителем, умив ноги (діло, яке виконували тільки раби), також і ми, якщо хочемо Його наслідувати (тим більше, якщо виконуємо відповідальні й важливі завдання у суспільстві), покликані служити нашим ближнім з такою ж конкретністю і відданістю.

"Більший між вами нехай буде як молодший, а наставник як слуга".

Це один з парадоксів Євангелія. Його можна зрозуміти тільки тоді, якщо ми усвідомлюємо, що характерною ознакою поведінки християнина є любов, завдяки якій він обирає останнє місце і яка чинить його малим перед іншим, подібно як батько, який бавиться з малим сином або допомагає виконувати шкільне завдання своєму старшому синові.

Св. Вінкентій Павлотті називав бідних своїми "господарями", любив їх і служив їм, немовби вони були його панами, бо в них він бачив Ісуса. Св. Камілло вклонявся перед хворими, вмиваючи їхні рани і вкладаючи їх до ліжка, як пише він сам, "з такою ніжністю, яку любляча матір зазвичай проявляє до своєї єдиної хворої дитини". І як не згадати ближчу до нас у часі блаженну Мати Терезу з Калькутти, яка нахилялася до тисяч умираючих, роблячи себе "ніким" перед кожним з них, найбіднішим серед бідних?

"Стати малим" – це намагатись увійти якомога глибше у єство свого ближнього, щоб поділяти його терпіння і зацікавлення, навіть тоді, коли вони нам здаються маловартісними, незначними, але які, натомість, є дуже важливими у його житті. "Стати малим" перед кожним слід не тому, що ми вже перебуваємо високо, а інші – низько, але тому, що наше "я", якщо його не тримати під контролем, подібно як повітряна кулька завжди прагне підноситися вище над нашими ближніми.

"Більший між вами нехай буде як молодший, а наставник як слуга".

"Жити іншими" — це означає не вести життя, скероване на себе самого, і не зосереджуватися на власних інтересах, проблемах та ідеях.

"Відректися себе" – це означає ставити себе не на перше місце, а завжди пам'ятати про іншого і стати з ним одним цілим аж до тої міри, щоб понизитись до нього і піднести його на дусі, допомогти йому вийти з пригнобленого стану, клопотів, болів, комплексів неповноцінності, врешті допомогти йому обернутися обличчям до Бога та ближніх і таким чином віднайти повноту життя і правдиве щастя.

Державні мужі, суспільні діячі, тобто "ті, що керують", також можуть на кожному рівні здійснювати своє завдання, як служіння з любові, щоб таким чином створити і зберігати умови, які дають змогу всім вимірам любові процвітати: любові молодих, які бажають одружитися, а їм потрібний дах над головою і місце праці; любові тих, які бажають навчатися, а вони потребують школу, книжки; любові тих, які віддаються власному підприємництву, а їм потрібні дороги, закони...

З самого ранку, коли прокидаємось, аж до вечора, коли лягаємо спати, в домі, на роботі, в школі, на вулиці можемо завжди знайти нагоду, щоб служити іншим і подякувати тим, які нам служать.

Робімо кожну річ для Ісуса у ближніх, не забуваючи нікого і люблячи завжди першими. Служімо всім! Тільки в такий спосіб ми стаємо "великими".

К'яра Любіх

Переклав з італійської мови о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ

БЛАЖЕННІ ТІ, ЯКІ, НЕ БАЧИВШИ, УВІРУВАЛИ

Св. євангелист Іван зворушливо розповідає про те, як їм (апостолам) явився Воскреслий Христос і дарував їм Свій мир, радість, дав їм Свого духа і владу відпускати гріхи. Коли вони хотіли розділити свою радість з апостолом Томою, який у хвилину з'явлення Христа Воскреслого не був з ними, то були дуже розчаровані його заявою: "Якщо не побачу на Його руках знаків від цвяхів і не вкладу свого пальця в місце, де були цвяхи, а й руки моєї не вкладу в бік Його, – не повірю!" (Ів 20, 25).

Ісус під час Своєї апостольської діяльності тут, на землі, неодноразово критикував Своїх учнів за їхню малу віру. Апостол Тома представляє усіх людей, котрі закриваються перед Таїнством, яке об'явив Господь через інших і не готові повірити їхньому свідченню. Вимога, яку ставить апостол Тома, – поки не побачу, не повірю – у дечому виправдана, бо інші апостоли також не вірили у воскресіння Ісуса, поки не побачили. Сам апостол Іван твердить про себе, що "той учень, якого любив Ісус, побачив і увірував (пор. Ів 20, 8). Однак наступна вимога Томи поставити руку свою у бік Христа є пересадною. Справді, ніхто з тих, що повірили у воскресіння Христове, не доторкався до Нього. Марія Магдалина хотіла це вчинити, але Ісус не дозволив їй цього зробити.

Апостол Тома залишався у своїх сумнівах вісім днів. Однак Воскреслий Христос не забув про нього і захотів, аби й він став наочним свідком Його воскресіння. Тома, мабуть, зрозумів, що не можна відлучатися від спільноти, тому того знаменного восьмого дня після воскресіння Ісуса,

Який знову через замкнені двері увійшов до Своїх учнів, він був разом із ними. Воскреслий Христос йому, як попереднього разу іншим учням, показав Свої руки і, виконуючи повністю вимогу учня, який сумнівався у Його воскресінні, сказав до нього: "Руку твою простягни і вклади її у бік Мій. Та й не будь невіруючий, — а віруючий!" (Ів 20, 27). Тома ж у відповідь зворушливо закликав: "Господь мій і Бог мій!" (Ів 20, 28). Ці слова не лише підтверджують його віру у воскресіння Христове, але й у Його Божество.

На самому початку Євангелія від св. Івана ця віра була висловлена такими словами: "Споконвіку було Слово, і Слово було — Бог" (пор. Ів 1, 1). Св. євангелист упродовж цілого Євангелія наводить приклади поступової віри у месіанське післанництво і Божество Ісуса Христа Його учнів Натанаїла: "Ти — Син Божий" (1, 49) і Петра: "Ти — Божий Святий" (6, 69), а також сліпонародженого: "Вірую, Господи" (9, 38) і сестри Лазаря Марти: "Христос єси, Божий Син" (11, 27). І ось вершиною усіх висловів віри стали слова апостола Томи: "Господь мій і Бог мій!".

Приклад апостола Томи, який до свого внутрішнього прозріння представляв всіх маловірів, спонукає усіх людей до ісповідування своєї віри у воскресіння Христове і Його Божество.

У Своїй Нагірній проповіді Ісус Христос назвав блаженними убогих духом, тихих, засмучених, голодних і спраглих справедливості, милосердних, чистих серцем, миротворців та переслідуваних за правду. А у цьому випадку блаженними називає усіх, "які, не бачивши, увірували" (пор. Ів 20, 29). Цими словами Він хотів сказати, що закінчився час чудес і знаків, а розпочався час свідчення і вірування, тобто час Церкви. Св. апостол Павло охарактеризував це словами: "Віра із слухання".

Це, очевидно, не означає, що ніхто з віруючих людей пізніших віків не матиме особистого досвіду і зустрічі з Христом Воскреслим, але все-таки віра у ці приватні видіння вірних, навіть ті, які Церква визнала автентичними, вже не є фундаментом і умовою для спасіння всіх інших людей.

Не забуваймо, що усіх нас стосуються слова, які сказав Ісус Христос до св. апостола Томи: "Блаженні ті, які, не бачивши, увірували".

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Христос Воскрес!

Висловлюю усім вам, дорогі читачі, найщиріші вітання з нагоди Великодніх свят. Нехай звістка про Христове Воскресіння, немов пахуче миро, сповнить ваші серця, наповнюючи їх безмежною втіхою та радістю.

Тож нехай Христос Бог наш світлом Свого Воскресіння просвічує ваш земний шлях і допровадить до Небесного Єрусалиму, де світло незахідне, де слава невимовна, краса незбагненна та радість вічна, – туди, де споглядатимемо Бога лицем у лице.

о. Григорій ГРИНЬКІВ, ЧСВВ
Протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні

ЄПИСКОПИ УГКЦ ОБГОВОРИЛИ ПИТАННЯ ПАТРІАРХАТУ

Чергова, 22-а сесія Синоду єпископів Києво-Галицької митрополії УГКЦ відбулася у Львові 25-26 лютого 2004 року. Сесію очолив Блаженніший Любомир кардинал Гузар.

На порядку денному були розглянені такі питання: приготування душпастирського плану для Києво-Галицької митрополії УГКЦ; пенсійний фонд для духовенства митрополії; капеланське служіння у Збройних Силах України; становище церковних структур і потреби духовенства на півдні України; проведення вишкільних курсів для працівників єпархіальних управлінь митрополії; співпраця із Римо-Католицькою Церквою Польщі в Україні. На сесії Синоду також було взято до уваги звіт про проведення Року родини і заслухано інформацію про створення і діяльність Наради представників християнських Церков і релігійних організацій, а також створення Асоціації Церков і релігійних організацій України.

Владики переглянули результати лютневого візиту кардинала Вальтера Каспера у Москву та реакцію Московського Патріархату й інших помісних православних Церков на ймовірність встановлення статусу Патріархату для нашої Церкви. Синод вирішив зробити найближчим часом конкретні заходи для з'ясування позиції УГКЦ щодо новітніх обставин суспільно-політичної ситуації та екуменічного діалогу. Наступну 23-тю сесію Митрополичого Синоду заплановано провести у червні цього року.

Секретаріат Синоду єпископів
Києво-Галицької митрополії УГКЦ

ВИТЯГИ ЗІ ЗВЕРНЕННЯ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ УГКЦ З ПРИВОДУ ВІЗИТУ ДО МОСКВИ КАРДИНАЛА КАСПЕРА

Той факт, що обговорення справи внутрішнього розвитку нашої Церкви відбувалося не в Києві, Львові чи Римі, а в Москві – і, що головне, без нашої участі, – стривожив, а почасти й обурив багатьох греко-католиків. Бажаємо сказати декілька слів на цю тему, відповідаючи тим самим на численні запити наших вірних.

Ми твердо переконані у власній ідентичності. Особливість нашої Церкви полягає в тому, що, отримавши церковну формацію від Візантії, вона була і завжди прагнула бути у сопричасті з наступником святого апостола Петра, Єпископом Рима. Наші предки підкреслили це ще під час Берестейської унії наприкінці 16 ст. УГКЦ не тільки має багату й тривалу історію, що сягає часів Володимирового хрещення, а й зберігає і розвиває давню богословську, правову, духовну традицію, має свою завершену ієрархію. Згідно з церковним правом, УГКЦ є помісною Церквою, а не складовою частиною якоїсь іншої Церкви, тому й розвивається відповідно до своєї еклезіальної природи.

Одним із проявів цього розвитку, цього прагнення бути вповні собою, відродити всі необхідні елементи церковного буття є наше бажання бути визнаними як Патріархат. Це не примха сьогодення. Думка про Патріархат

Київської Церкви сягає своїм корінням щонайменше 16-17 ст., коли далекоглядні церковні мужі бажали об'єднати всіх українців-християн в одній Церкві у формі Патріархату. Цей задум має цікаву історію: він з часом немовби занепадав, а потім знову чітко виявлявся. У 60-ті роки минулого століття на Другому Ватиканському Соборі його виразно озвучив святої пам'яті Патріарх Йосиф Сліпий, і відтоді аж до наших днів він не перестає розвиватися. І сьогодні ми глибоко переконані в потребі такого устрою для зміцнення єдності Церкви і народу та належного їх розвитку. Цю позицію всі владики нашої Церкви висловили на Синоді у 2002 році, і сьогодні ми тільки очікуємо її визнання Святішим Отцем.

Папа Іван Павло II від початку свого понтифікату заступався за нашу Церкву і тим доводив, що вона близька його серцю. І нещодавно, у 2001 році, незважаючи на різного роду протести, відвідав Україну і не раз звертався до нас зі своїм пастирським словом. Власне, за його дорученням у 2004 році кардинал Вальтер Каспер, який є відповідальним за зв'язки з християнськими некатолицькими Церквами, представив Московському Патріархатові справу нашої Церкви. Це був делікатний жест із боку Папи, адже про можливе визнання Патріархату УГКЦ Папа з чемності повідомив заздалегідь.

На жаль, відповіді, які надійшли від Московського Патріархату та інших Православних Церков, містили часто вислови, які слід вважати неприпустимими у міжцерковному діалозі. Достатньо згадати твердження про те, що Римо-Католицька Церква мала б "поступово зменшувати присутність" нашої Церкви. Особистою образою для Святішого Отця прозвучали ультимативні попередження, які межують із шантажем, що в разі визнання Папою Патріархату УГКЦ будь-які можливі контакти між католиками і православними будуть перервані на довгі роки. Така реакція прикро вражає, оскільки засвідчує неготовність керівництва Православних Церков вирішувати історичні суперечності на підставі врахування законних потреб усіх зацікавлених сторін. Сподіваємося, що в майбутньому своє слово скажуть ті православні кола, які налаштовані на конструктивну співпрацю та порозуміння.

Ми переконані, що патріархальний устрій корисний і для нас, і для інших Східних Церков. Тільки будучи собою, тобто діючи як помісна Церква, ми зможемо гідно виконувати своє служіння для блага Вселенської Церкви. Проведення неупереджених, рівноправних і багатосторонніх переговорів щодо нормалізації міжцерковних відносин, зокрема у питанні подальшого розвитку Східних Католицьких Церков, може дати новий імпульс для екуменізму партнерів, який буде несумісний із дискримінацією та замовчуваннями. Проте екуменізм, вартий своєї назви, не може зводитися до безконечних і виключно словесних стосунків, які легко підпадають під тимчасовий настрій. Він мусить проявлятися у конкретних і тривалих ділах, які засвідчують добру волю партнерів.

Нинішні дискусії довкола Патріархату УГКЦ є знаком Святого Духа, що цей Патріархат ми повинні утверджувати у житті всієї Церкви. Життя Церкви – це Божа справа, тому попри всі наші роздуми та зусилля ми мусимо покладати нашу надію на Господа. Звертаємось до Вас із щирим проханням про молитви і піст у цьому наміренні.

Благословення Господнє на Вас!

Від імені Синоду єпископів Києво-Галицької митрополії УГКЦ
† ЛЮБОМИР

ПАСХАЛЬНИЙ ВИМІР ГОСПОДНЬОЇ МОЛИТВИ

Пасха – це перехід від смерті гріховної до життя у Божій благодаті. Господня молитва "Отче наш" допомагає нам у тому, щоб у наших серцях відбувся цей перехід від "старої людини" до "нової людини", і так ще у цьому земному житті ми вже мали змогу жити вимірами вічності.

Молитва "Отче наш" звертає ціле наше єство до Бога й ближнього. Християнин має Отця, що на небі, має брата й сестру, що на землі. Християнин не сам, а завжди з іншими. Він йде разом з Христом, бо Він – Еммануїл, що значить "з нами Бог". Він має Духа Утішителя, Який є з нами на віки. Він має ближніх, з якими творить спільноту – Церкву, тому християнин – "це людина спільноти" ("Світло Сходу", 14). Християнин не може звертати увагу тільки на себе, прославляти тільки своє ім'я, поширювати своє царство та чинити свою волю.

Ісус Христос навчає нас молитися: "Нехай святиться ім'я Твоє". Твоє ім'я, а не моє! Прохання "Твоє ім'я, Отче!" переливається надприродним руслом любові до нашого ближнього і дає нам здатність цим самим подихом любові казати: "Твоє ім'я, брате! Твоє ім'я, сестро!". І мій брат та сестра, які моляться разом зі мною, і ми будемо прославлені разом з Отцем і Сином, і Святим Духом. Таким чином "нова людина" не шукає прослави свого імені, але прославляє ім'я Бога і ближнього, і тим самим подихом стає прославленою. Наше ім'я стає прославлене через Бога і через інших. Наша молитва стає спільнотною – церковною.

Христос навчає молитися: "Хай прийде Царство Твоє!". Твоє Царство, а не моє. Прохання "Твоє Царство, Отче!", подібно до першого прохання, таким самим подихом любові переображується у слова: "Твоє Царство, брате й сестро!". І будемо разом працювати, щоб Царство Боже прийшло! Будемо служити ближньому, щоб йому було краще.

Господня молитва дає нам здатність встати і подати склянку холодної водиці, якщо хтось спраглий, кусень хліба, якщо хтось голодний, зодягнути, якщо хтось нагий... І таким чином стане нам краще жити у світі й зросте "Боже Царство" на землі. "Усе, що ви зробили одному з Моїх братів найменших, ви Мені зробили" – скаже Ісус Христос на останньому суді (пор. Мт 25, 31-46). І Царство Боже, і наше Царство не матиме кінця... Заради Божого Царства Христос зійшов на землю. Ми молимось: "Нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі". "Нехай буде Твоя воля, Отче!". Ця ж логіка любові веде нас до того, що нам слід сказати: "Хай буде твоя воля, брате мій", "твоя воля, мій духовний батьку!..". Твоя воля, не моя!

Тож "моліться так" – каже Христос. Треба навчитись молитись так, як Він молився, а не множити зайвих слів, як це роблять погани... Слід піти на самоту або зайти до кімнати, закрити двері й молитися Отцеві, а "Отець твій, що бачить таємне (не всім відоме), віддасть тобі" (Мт 6, 6). Молитва "Отче наш" не є якоюсь магічною формулою, але глибокою євангельською вправою, яка вчиняє нас християнами і народжує спільноту – Церкву.

І далі молимось: "Хліб наш насущний...". Наш хліб, не мій! "Прости нам", бо ми прощаємо... "І не введи нас у спокусу..." Не введи у спокусу "старої людини, яка жадібна багатства, влади й слави*. "Визволь нас від лукавого" –

---

* *У попередньому числі нашого часопису були подані глибокі роздуми на цю тему.*

того лукавства, що спричиняє жадобу влади, багатства й слави, яка принесла стільки жахіть в історії людства.

Молитва "Отче наш" у дусі й правді вводить нас у "метаною" (докорінне навернення) і євангельський спосіб життя, яке досягає своєї вершини в Пресвятій Євхаристії. "Полюбивши Своїх, полюбив їх до кінця..." (пор. Ів 13, 1). Так, воістину: "Це Моє тіло, що за вас ламається... Це Моя кров, що за вас проливається, на відпущення гріхів... Чиніть це на Мій спомин!"

Любов, яка звершується у Пресвятій Євхаристії, дає життя вічне, бо закон любові – це давати життя, проламати двері смерті, воскрешати... Любов перетворює смерть у життя. Все інше проминає – любов залишається!

о. Діонісій ЛЯХОВИЧ, ЧСВВ
Протоархимандрит

НАУКА ПРО ПОТОЙБІЧЧЯ

Однією з головних тем проповіді Ісуса Христа є проголошення благовісті про наближення Царства Небесного, а з Його першим приходом розпочалися останні часи, хоч їх повнота ще не настала.

У новозавітніх книгах св. Письма вичерпно говориться про закінчення всього у Христі з Його другим приходом, про смерть та воскресіння усіх людей і оглядання Божої слави. Звернемо увагу в цій статті на те, що пишуть у своїх творах про дочасне і вічне святі апостоли Павло та Іван.

Воскресіння Христа й усіх людей є однією з основних тем повчань ***св. апостола Павла,*** яка стала центром і стрижнем вчення св. Церкви про людину та її спасіння. Апостол народів пише: "А як Христос не воскрес, то марна віра ваша, – ви ще у гріхах ваших" (пор. 1 Кор 15, 17). Христове воскресіння є остаточною перемогою над смертю, яка у св. Письмі показана водночас і як призначення людини, і як наслідок її гріха: "Тим то як через одного чоловіка ввійшов у світ гріх, і з гріхом смерть, і таким чином смерть перейшла на всіх людей, бо всі згрішили" (пор. Рим 5, 12).

Смерть є завершенням земного шляху християнина та входом у Христове воскресіння, яке розкриває нам Божий намір щодо кожної людини. Апостол Павло закликає усіх нас чекати на день зустрічі та пізнання Христа, щоб "уподібнюючись Йому у смерті, осягнути воскресіння з мертвих" (пор. Фил 3, 10-11). Він пригадує нам також про суд, який чекає на кожного, хто помирає: "І як призначено людям раз умерти, потім же суд" (пор. Євр 9, 27). Про вічну кару св. Павло пише, що грішники не осягнуть Царства Божого (пор. Рим 2, 8; 1 Кор 6, 9). Вічне життя в раю виступає як стан любові і повного пізнання, де вже немає віри і надії, але оглядання Бога: "Тепер ми бачимо, як у дзеркалі, неясно; тоді ж — обличчям в обличчя. Тепер я спізнаю недосконало, а тоді спізнаю так, як і я спізнаний" (пор. 1 Кор 13, 12).

Дочасне життя людини проходить у постійному протистоянні тілесного і духовного (пор. Рим 7). Повноту свого блиску віднайде дух, котрий остаточно затріумфує над тілом в день другого приходу Христа (пор. Кол 3, 3). Земний шлях християн представлений як подорож Божого люду до небесного Єрусалиму, де праведних чекає нагорода, а грішників — кара. Так як ніхто не в силі сказати, коли відбудеться другий прихід Христа, все ж апостол Павло заува-

жує, що поки не буде знищений останній ворог – смерть (пор. 1 Кор 15, 26), до того часу "деякі з Христових послідовників є подорожніми на землі, інші, що відійшли з цього життя, очищуються, а ще інші втішаються славою, "оглядаючи ясно Одного й Триєдиного Бога, яким він є" ("Світло народів", 49).

Св. апостол Павло говорить про знаки (бунт проти Бога і поява антихриста, великий відступ тощо), які мають з'явитися перед тим, як Христос прийде вдруге. Це означає, що другий прихід Ісуса Христа не наступить так швидко, як думали деякі сучасники св. Павла. У день Свого другого приходу Христос знищить диявола, якого "умертвить духом уст Своїх і знищить сяйвом приходу Свого" (2 Сол. 2, 8).

Момент другого приходу Христа св. Павло описує такими словами: "Сам Господь на даний знак, на голос архангела та при сурмі Божій, зійде з неба, і найперше воскреснуть ті, що вмерли в Христі". Далі він говорить, що після того як відбудеться остаточне воскресіння з мертвих, "ми, що живемо, що лишимось, будемо разом з ними вхоплені на хмарах у повітря назустріч Господеві і так будемо з Господом завжди" (пор. 1 Сол 4, 16-17).

Про поняття другого приходу Христа, суду і життя у вічності пише також ***св. апостол Іван*** у своїх новозавітніх книгах, хоча момент майбутності в нього більш акцентований (пор. 1 Ів 2, 28). Вічне щастя полягатиме в огляданні Бога у Його славі: "Любі! Ми тепер – діти Божі, і ще не виявилося, чим будемо. Та знаємо, що коли виявиться, ми будемо до Нього подібні, бо ми побачимо Його, як є" (1 Ів 3, 2).

У пророчій книзі "Одкровення" св. Іван описує земне служіння християн у Церкві, яке є праобразом життя у Бозі. Християни, котрі перебувають у стані благодаті, мають "печать на чолі", як ознаку вибраних.

Св. євангелист у своєму видінні бачить наступне: "Побачив я небо нове і землю нову; бо перше небо і перша земля минули, і моря вже немає. І побачив я місто святе, Єрусалим новий, що сходить з неба від Бога, приготований, мов наречена, прикрашена для мужа свого. Почув я від престола голос великий, що говорив: От, житло Бога з людьми, і Він житиме з ними, вони ж народом Його будуть, і сам Бог буде з ними, і витре кожному сльозу з очей їхніх; і смерті не буде більше, ні скорботи, ні плачу, ні болю не буде більше, бо все попереднє минуло". І сказав Той, Хто сидить на престолі: "От, нове творю все"; і говорить: "Напиши, бо ці слова вірні і правдиві". І сказав мені: "Сталося. Я – Альфа і Омега, початок і кінець. Я спраглому дам даром від джерела води життя. Переможний унаслідує це, і буду йому Богом, і він буде Мені сином" (Одкр 21, 1-7). Як бачимо, це є закінчення усієї людської історії у Христі.

Господь закликає всіх людей до віри, яка є умовою життя вічного, як зазначає св. Іван у своєму Євангелії: "Я – воскресіння і життя. Хто в Мене вірує, той навіть і вмерши – житиме! Кожен, хто живе і в Мене вірує, – не вмре повіки" (Ів 11, 25-26).

Віталій ЮРЧАК

ВОНИ СПІВСТРАЖДАЛИ З ХРИСТОМ (8)

Пречиста Діва Марія — жінка, якій меч прошив душу

Ця історія почалася у Назареті, крихітному містечку в Галилеї. Марії явився ангел, який говорив з нею. Це була дивна розмова, бо ангел звістив їй благу вістку з неба: "Благословенна ти між жінками" (пор. Лк 1, 28).

Зі всіх жінок, які коли-небудь жили на землі, Бог обрав Марію і отінив її Своєю силою. Зі всіх обов'язків, властивих жінкам у всі часи, Бог дав Марії найважливіше завдання у цілому світі й у всі віки. Із усіх небесних посланців Господь обрав Гавриїла.

Гавриїл явився Марії без жодної підготовки і попередження, сказавши їй, чого очікує від неї Бог. У благу вістку Божу неможливо було повірити, вона була неймовірною. Нічого подібного не траплялося до того, нічого подібного не траплялося після того і нічого подібного більше ніколи не трапиться. Гавриїл стояв перед Дівою із Назарету і говорив їй, що у неї народиться дитина, яка Сином Всевишнього назветься.

І Марія, яка була "заручена чоловікові на ім'я Йосиф", прийняла звістку ангела. Вона тільки запитала: "Як же воно станеться, коли я не знаю мужа?". У цьому її запитанні була висловлена згода, у ньому була віра, довіра і впевненість: те, що не здатна зробити вона, зможе вчинити Бог. І відповідь ангела була проста: "Дух Святий зійде на тебе й сила Всевишнього тебе отінить; тому й святе, що народиться, назветься Син Божий" (Лк 1, 35). Ось відповідь Марії, яку вона дала майже двадцять століть тому: "Ось я Господня слугиня: нехай зо мною станеться по Твоєму слову!" (Лк 1, 38).

Гавриїл зник раптово. Миттю раніше його променисте сяйво освітлювало діву з Назарету і затьмарювало сонце. Тепер Марія залишилася віч-на-віч зі своєю таємницею. Як вона зможе розказати про те, що трапилося, своєму обручнику Йосифу? Вона не була впевнена, чи зможе він її правильно зрозуміти. І все ж таки одного дня їй доведеться поговорити про це з Йосифом, адже він все-одно здогадається.

Йосиф же був глибоко вражений її розповіддю. Марія надіялася, що він зрозуміє, але він не зрозумів, вона думала, що він зуміє, але він не зміг. І, можливо, в ту мить вона пригадала, як Гавриїл говорив їй: "Ось твоя родичка Єлисавета у своїй старості зачала сина..." (пор. Лк 1, 36). Єлисавета жила неподалік Хеврону, "в гірській околиці, в місті Юди". Вона не була такою молодою, як Марія, але тепер її і Марію об'єднувало щось спільне. У них обох була таємниця, об'явлена ангелом.

Марія, роздумуючи над цими словами ангела, "пустилася швидко в дорогу" до Єлисавети. На її шляху лежав Єрусалим. Там був Гетсиманський сад, де зрадять її Сина, але вона його не бачила. І там була Голгофа, де розпнуть її Сина, та гострий меч болю ще не прошив її душу, хоч вона могла передчувати ці жахливі події. І там височіла Оливна гора, з якої вознесеться її Син після Свого славного воскресіння до Свого Отця, але Марія і цього ще не бачила...

Нарешті Марія прийшла до дому своєї родички, яка, побачивши її, викликнула сильним голосом: "Благословенна ти між жінками й благословенний плід лона твого. І звідкіля мені це, що прийшла до мене мати Господа мого?" (пор. Лк 1, 42).

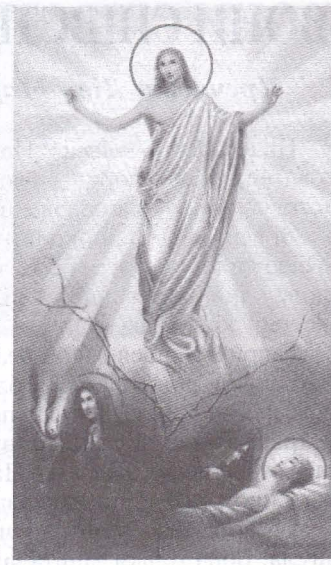

Я гадаю, що Йосиф і Марія повернулися до Назарету разом, а їхнє повернення додому було щасливим, без жодних підозр і запитань. Тепер у них була спільна таємниця, тепер вони обоє мали радісну відповідальність, надзвичайно важливе завдання, яке повинні були виконати. А дорога до Вифлеєму, яка їх чекала у майбутньому, не здавалася їм такою важкою, бо вони були разом.

У визначений час народився Ісус. А потім Йосиф разом з Марією і маленьким Ісусом пішов до храму, щоб принести жертву очищення. Священик Симеон взяв на руки крихітне Немовля і Марія почула дивні слова: "І тобі самій меч прошиє душу, щоб відкрились думки багатьох сердець" (Лк 2, 35). Вона зберегла ці слова в своєму серці.

А потім настали важкі дні, коли Ірод хотів вбити Ісуса і солдати розшукували повсюди Немовля. Однак Пресвята Родина вже прямувала до Єгипту, а невдовзі, отримавши вістку про смерть Ірода, повернулася до Назарету. Там Ісус "зростав мудрістю, літами й ласкою в Бога та людей" (пор. Лк 2, 52).

Коли Ісусові виповнилося дванадцять років, Він разом з батьками пішов до храму. І там Йосиф і Марія загубили Його! Тільки через три дні вони "знайшли Його у храмі, як Він сидів серед учителів та слухав і запитував їх" (Лк 2, 46). У відповідь на їхні слова докору Ісус говорив про те, що Він повинен бути при справах Його Отця.

Пройшли роки і настав час творення чудес. Одного разу в Кані Галилейській відбувалося весілля, на яке було запрошено Ісуса з Його учнями. Марія також була там. Під час весілля забракло вина. Марія сказала про це своєму Синові, але Він у відповідь промовив дивні слова: "Ще не прийшла година Моя" (Ів 2, 4). Тоді вона сказала до слуг прості слова, які також не забуваймо: "Що лиш скаже вам, — робіть" (Ів 2, 5).

Потім ми бачимо, як Марія зустріла свого Сина на Хресній дорозі і, як, прибита горем, стояла під хрестом на Голгофі. Там Ісус, висячи на хресті, сказав Своїй Матері слова: "Ось Син твій!", а Своєму улюбленому учневі: "Ось Мати твоя!". А потім вона бачила, як з хреста зняли тіло її Сина. Тоді вона востаннє тримала Його на своїх руках. Потім Його розп'ятого поклали до гробу. Так сім мечів болю прошили душу Марії впродовж усього її життя.

Слова Пречистої Діви Марії і сьогодні актуальні: "Ось я слугиня Господня: нехай зо мною станеться по Твоєму слову" і "що скаже Він вам, те робіть". Це була її благовість усім нам.

Отож, поки ми не скажемо Богові: "Нехай зі мною станеться по Твоєму слову!", доти наш шлях до Нього буде довгим. Нашим девізом життя завжди повинні бути слова: "Що б Ти, мій Господи, не наказав мені, я усе це виконаю з радістю". Жертвенність і рішучість Пречистої Діви Марії є завжди і навіки прикладом для усіх нас. *(Закінчення. Початок у ч. 9 за 2003 р.).*

Підготувала Віра АРІВ
(за книгою Леслі Хардінга "Вони були того дня на Голгофі")

СВЯТА ТАЙНА ХРЕЩЕННЯ (3)

У попередніх двох числах "Місіонаря" мова йшла про значення св. Тайни Хрещення і вимоги до хресних батьків. Цього разу наголосимо на деяких особливостях і коротко подамо обряд цієї св. Тайни.

Хрещення позашлюбної дитини.

Неправильно чинить той священик, який відмовляється хрестити позашлюбну дитину. Батьки дитини, які не прийняли св. Тайни Подружжя, грішать, але дитина, яка народилася у такій сім'ї, має право стати дитиною Божою.

Ісус Христос каже: "Пустіть дітей приходити до Мене" (Мк 10, 14), тобто Він хоче прийняти до Себе всіх дітей, без винятку. Позашлюбна дитина, як і інші діти, також має усі необхідні Божі благодаті і право бути християнином, отож, ніхто не повинен стати на заваді уділення їй св. Тайни Хрещення. У Кодексі канонів Східних Церков шлюб батьків не є умовою для хрещення їхньої дитини, тим більше дорослої, як рівно ж немає жодних обмежень щодо розумових чи фізичних вад особи, яка хреститься.

Хрещення у небезпеці смерті.

Якщо дитина знаходиться у небезпеці смерті, то їй можна уділити св. Тайну Хрещення за скороченою формулою. Слід трикратно полити дитину водою, говорячи при цьому: "Охрещується слуга Божий *(-а) (тут додаємо ім'я особи, яка хреститься)* в ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь", тобто в ім'я Пресвятої Трійці, як нас навчав Ісус Христос.

Хрещення з води звичайно уділяє священик, однак, у випадку необхідності це може вчинити будь-який християнин. Хрестити з води може навіть батько або мати дитини, якщо немає інших людей, які знають спосіб хрещення. Св. Церква намагається акушерам, які присутні при пологах породіль, дати знання щодо хрещення з води у небезпеці смерті новонародженої дитини.

Для хрещення з води слід використовувати свячену воду, а якщо її немає, то звичайну воду, стоплену з льоду або снігу, дощову, можливо, навіть мінеральну без хімічних домішок.

Якщо небезпека смерті минула і дитина видужала, тоді батьки звичайно приносять її до храму, вважаючи, що її треба охрестити. Однак пам'ятаймо, що дитина, будучи охрещеною з води у небезпеці смерті, вже є у своїй суті християнином. Священик повинен тільки доповнити св. Тайну Хрещення відповідними молитвами і благословенствами, уділити св. Тайну Миропомазання і провести оцерковлення дитини. У метрику про хрещення вписується день, коли дитина прийняла хрещення з води.

Хрещення дорослої людини.

У наш час дорослу особу хрестять, як і в час раннього християнства, тільки тоді, коли вона закінчила катехуменат – своєрідний підготовчий курс для прийняття святих Тайн Хрещення і Миропомазання. Коли людина готова до цього, вона приходить з хресними батьками, яких ми називаємо "свідками". Слово "свідки" у цьому випадку вживається, аби наголосити, що їхнім завданням є переважно свідчити про дійсність уділення св. Тайни Хрещення, а не сповняти завдання хресних батьків, яке виконує вже сама людина, що охрещується.

У св. Тайні Хрещення дорослій людині прощаються усі її гріхи (як первородний, так і особисті) при умові її щирого каяття. Проте, якщо людина не має змоги або не хоче покинути налоговий гріх, то її не можна хрестити.

Хрещення бажання може стосуватися тільки дорослої особи. Тут іде мова про катехумена, тобто про нехрещену людину, яка готувалася і дуже бажала прийняти св. Тайну Хрещення, однак, через якусь несприятливу обставину (наприклад, війну або ув'язнення) не змогла її прийняти. Св. Церква вважає таку людину вже хрещеною, тобто вона має право на християнський похорон, а в деяких рідкісних випадках і на прийняття інших святих Тайн. Якщо пізніше буде можливість здійснити обряд св. Тайни Хрещення над такою людиною, то це слід зробити.

Хрещення крові стосується людини, яка бажала прийняти св. Тайну Хрещення і сумлінно готувалася до цього, але задля того була вбита. Св. Церква вважає таку людину християнським мучеником, бо вона засвідчила свою віру і була хрещена своєю мученицькою кров'ю, без огляду на те, що над нею не було звершено обряду св. Тайни Хрещення. Такі випадки є дуже рідкісними й переважно траплялися у часи воєнних лихоліть і переслідувань християн.

Обряд св. Тайни Хрещення

Перша частина св. Тайни Хрещення починається у притворі храму, де священик читає екзорцизм, закінчуючи його словами: "Вижени з нього *(неї)* всякого лукавого і нечистого духа, що сховався і гніздиться у серці його *(її)*". Ці слова він повторює тричі, дихаючи хрестообразно над особою, яку хрестить. Після цього на трикратне запитання священика: "Чи відрікаєшся сатани, і всіх діл його, і всіх ангелів його, і всього служіння його, і всієї гордині його?" хресні батьки в імені немовляти, а оскільки особа доросла, то вона сама заявляє тричі: "Відрікаюся", а на трикратне запитання: "Обіцяєш служити Христові і вірити в Нього?" — відповідає тричі: "Обіцяю". Після цього ісповідується Символ віри: "Вірую в єдиного Бога...".

У другій частині св. Тайни Хрещення перед тетраподом священнослужитель помазує оливою катехуменів чоло того, хто охрещується ("щоби був відкритий розум його *(її)* для розуміння і прийняття таїнств віри Христової..."), груди ("щоб він *(вона)* любив *(-ла)* Господа Бога всім серцем своїм... і ближнього свого як самого *(-у)* себе"), плечі ("щоб взяв *(-ла)* благе ярмо Христове на себе і з насолодою ніс *(несла)* тягар його..."), вуха ("на слухання віри і на прийняття найки Божественного Євангелія..."), руки ("щоб підносив *(-ла)* руки свої до святині і чинив *(-ла)* справедливість...") та ноги ("щоб ходив (-ла) слідами заповідей Христових"). Після того зливає свячену воду на голову того, кого хрестить, і мовить: "Охрещується слуга Божий *(-а) (називає ім'я особи)* в ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь".

В кінці священнослужитель облекає особу, яку хрестить, у біле полотно, т. зв. крижму, говорячи: "Одягається слуга Божий *(-а)* в ризу правди...", потім подає свічку хресним батькам або людині, яка охрещується, оскільки вона доросла, кажучи: "Прийми оцю палаючу свічку і старайся в усьому житті твоєму просвічуватися світлом віри і добрих діл...".

Далі відбувається обряд св. Тайни Миропомазання, про зміст якої будемо говорити у наступному числі. (Продовження буде)

о. Ігор ЯЦІВ
(за циклом передач на радіо "Воскресіння")

МОНАШЕСТВО – СЕРЦЕ ЦЕРКВИ

"Світ подібний до моря, а монаше життя – до пристані"
(св. Єфрем Сирійський)

Сам Ісус Христос, як відомо, жив за євангельськими радами, однак, організоване монаше життя зародилося у Христовій Церкві щойно у другій половині 3 ст. майже водночас у Палестині, Сирії та Єгипті. Протягом століть засновувалися у Церкві нові Чини і Згромадження. Кожна монаша спільнота була конкретною відповіддю Церкви на виклики часу.

Бог кличе людей до служіння Йому в одному із трьох станів – сімейному, самітному або богопосвяченому. Значна кількість дітей Божих відчувають велику тугу за Богом і шукають шляхів, як наблизитись до Нього якомога швидше. Численні з них вступають на шлях богопосвяченого життя, де вони відрікаються усього, що перешкоджає їм уподібнитися до Бога.

Монаше покликання – це дар Святого Духа. Коли хтось його приймає, то намагається свої плани зробити співзвучними з Божими. Св. Теодор Студит підкреслював, що покликання до монашого життя за своєю суттю передбачає конечну потребу радикального відвернення від усього, що противиться Божій волі. Він показував його також як процес, у котрому беруть участь і людина, і Бог. Кінцевою метою монашого покликання він вважав мучеництво. Св. Василій Великий писав: "Тому, що багато покликаних, а мало вибраних, то Господь не називає блаженними тих, які покликані, а тих, які вибрані" *(Гомілія на Пс. 32)*.

Чернецтво – це наче полум'яний факел любові до Бога і ближнього, який освітлює людству шлях до спасіння. Ангели, за висловом св. Івана Ліствичника, є світлом для монахів, а монахи – світлом для людей. Чимало Христових неприятелів хотіли б загасити той вогонь, але не можуть: він незгасний.

Монахи й монахині схожі на дороговкази, котрі власною посвятою вказують іншим, що крім широкого шляху існує ще й вузький, і лише він провадить до нашої небесної батьківщини, до дому люблячого Отця, який чекає на Своїх дітей, відкуплених дорогоцінною кров'ю Свого улюбленого Сина.

"Цілковито віддані спогляданню Бога чоловічі й жіночі Інститути є славою Церкви та джерелом небесних ласк" ("Богопосвячене життя", 8). Владика Софрон Мудрий, ЧСВВ наголошує, між іншим, що монаші душі повинні неподільним серцем бути відданими Ісусові Христові.

Людина, яка посвячується на службу Богові і віддається для добра Церкви, підтверджує свою обітницю, дану в хвилині св. Хрещення. Св. Василій Великий назвав богопосвячених осіб досконалими християнами. Святі Отці Церкви характеризують монаше життя як стан осягнення чеснот шляхом безупинної духовної боротьби. Богопосвячені особи повинні виконувати тільки Божу волю, бо "хто виконує свою волю, той не досягне божественного пізнання", – казав св. Пахомій Великий, засновник спільного монашого життя.

Сьогодні, як бачимо, існує велика криза покликань до богопосвяченого стану. Владика Інокентій Лотоцький, ЧСВВ вважає, що вона спричинена матеріалізмом, який "заглушує голос Божий у душах молодих людей". Св. Антоній Великий говорив: "Розумна душа, нехтуючи матеріальними надбаннями і короткочасним життям, вибирає небесну втіху та вічне життя, яке й одержить від Бога за свою праведність". Слід сказати, що фундаментальна причина кризи покликань тісно пов'язана з браком християнського духу в родинах. Добрі

християнські родини – це справжні колиски монаших покликань.

Метою складання монаших обітів є набуття *досмертної чистоти, досконалого послуху і добровільної убогості,* завдяки яким богопосвячена особа намагається неподільним серцем служити Господеві.

Однак диявол не спить і тих, які ступили на цей шлях, намагається спокусити, щоб вони не працювали над набуттям чеснот, очікуючи їхнього зростання без праці, не жили згідно зі складеними обітами і врешті покинули шлях богопосвяченого життя. Такі люди прагнуть поєднати монаше життя зі світським, забуваючи Христову пересторогу, що неможливо служити Богові й мамоні (пор. Мт 6, 24).

Далеко не всі, які переступили поріг монастиря, щиро шукають Бога. Такі скоро покидають монастирські мури, але, на жаль, вони можуть легко збити з дороги тих, які мали щире бажання служити Богові, своєю намовою потягаючи їх назад у світ. До монашого стану людина повинна мати покликання від Бога, бо без покликання в серці вона і одного дня не витримає в монастирі... Не всі розуміють красу і радість монашого покликання, і не дивно, що деякі люди, які живуть у світі, твердять, що ні одного дня там би не витримали, порівнюючи монастир з тюрмою, бо у св. Євангелії сказано: "Не всі розуміють тайни Царства Небесного" (пор. Лк 8, 10).

Одна молода монахиня розповідала, що коли залишила рідне село, подавшись до монастиря, то її односельчани подейкували, що вона... збожеволіла. А вона говорила, що слід слухати більше Бога, ніж людей (пор. Ді 5, 29). А як доводилось приїжджати додому, то ставили різні провокаційні запитання, навіть такі, що порушували моральні норми... Дивуються, бачте, більше тому, що деякі люди лишають світ заради Бога, але менше, що лишають не раз Бога задля світу.

Протестанти є противниками монашого стану, називаючи його протиприродним явищем, а деякі автори, наприклад, такі як Іван Барчук, називають монаше життя єресею. Ці твердження несумісні зі св. Євангелієм, бо сказано, що "коли хтось хоче йти за Мною, хай зречеться себе самого, візьме на себе хрест свій і йде слідом за Мною" (Мк 8, 34).

Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький, ЧСВВ якось сказав: "Якби я мав голос грому, я вийшов би на найвищу гору і не переставав би благати Всевишнього, щоб благословив наш народ численними покликаннями...". І нам слід благати Господа, аби монашество, яке згідно зі словами Блаженнішого Любомира, є серцем Церкви, за традицією Сходу світило ще ясніше.

Ісус Христос казав: "Жнива великі, та робітників мало. Просіть, отже, Господаря жнив, щоб вислав робітників на Свої жнива" (Мт 9, 37-38). Молімся за численні й ревні покликання до богопосвяченого життя до всіх монаших Чинів і Згромаджень нашої святої Церкви і за витривалість у покликанні тих, які вже переступили поріг монастиря.

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

ВОСКРЕСЛА ДУША

Була Велика Субота. Вечірнє сонце слало на землю своє останнє проміння, прощаючись із землею. По церквах побожні сестриці прибирали престоли й образи ясними квітками, приготовлялись до радісного свята Воскресіння Христового.

Але того воскресного настрою ні трошечки не відчував обдертий та похмурий мужчина, що на лавці сидів у парку над рікою й дивно блискучими очима дивився на пливучі води. Видно було, що пінисті хвилі так і манили до себе бідного безробітного.

— Якби так скочити туди, то й кінець настав би всій моїй недолі, — погадав собі той бідняк. Та все-таки не міг зважитись на такий страшний крок, на самогубство. Як-не-як, шкода було розставатись зі світом і життям. І він далі мовчки сидів, похмурий, замислений, позираючи в прудкі хвилі ріки.

Раптом до вуха йому долетів несмілий дитячий голосок: "Пане, купіть у мене ці крашанки!". І хлопчик простягнув до чоловіка гарні червоні крашанки.

— Чому ж ти хочеш їх продати? Що хочеш купити собі за ті гроші? — спитав його безробітний, зрадівши, що має нагоду хоч із дитиною поговорити.

— Я хотів би собі купити цукерок, — відповів щиро хлопчина.

— Добре тобі, синочку, маєш що їсти, то ще й цукерок забагається тобі. А я не то, що крашанок не маю, але й хліба кусочка в мене немає, а про гроші, то й не питай.

Хлоп'я постояло хвильку, а згодом, похнюпившись, відійшло. Безробітний знову залишився сам зі своїми невеселими думками й похмурими очима смутно поглядав на бистрі води. Вже й зовсім забув про хлопчика з крашанками, аж раптом знову почув його голосок. Той голос ще тихіший був, ніж перед тим, ще більш несмілий.

— Прошу вас, пане!..

Чоловік підняв очі. Перед ним стояв той сам хлопчина, що й перед тим. Простягнувши до нього три крашанки, хлопчик якось несміло, заклопотано глядів йому в очі.

— Чого ж ти знову хочеш?

— Я вам дам оці крашанки. Ви казали, що не маєте хліба, то ви, певно, голодні. Я не голодний. Ці крашанки можете взяти задармо.

Безробітний дивився на дитину й чув, що якось серце йому в грудях м'якне, якесь благодатне тепло охопило всю його душу.

— Хто ж тобі казав дати мені ці крашанки? Певно, мама?

— Ні, — відповів сміліш малий і сів собі поруч із ним на лавці.

— Ну, то хто?

— Ісус.

— Ет, байка! — сказав робітник гірко. — Ніякого Ісуса немає, це людська вигадка.

— Але ж Ісус направду є! — твердив сміло хлопчина, баламкаючи при тім малими ногами. — То Він сам казав мені до вас іти і дати вам ці крашанки.

Хлопчина на хвильку прижмурив очі, наче хотів щось краще пригадати, а потім говорив далі:

— Коли я відійшов від вас, то зайшов до церкви і там Ісус з киоту на мене глянув і сказав: "Дай свої крашанки тому бідному, голодному чоловікові!".

Серце нещасного робітника щораз м'якшало, одначе, він не хотів одразу піддатись своїм теплим почуванням. Твердим, холодним тоном він шорстко хлопчині відповів:

— Якби на світі направду був Ісус, то Він і багатим шепнув би, щоб зі своїх багатств щось уділили бідним людям!

Та хлопчину ця безбожна мова ні трохи не збентежила.

— Ісус напевно й до них промовляє, але тільки добрі багатії Його слухають, а злі не хочуть послухати, та Він їх колись за те страшно в пеклі покарає.

Після цих слів хлопчик поклав на лавці крашанки і встав.

— Будьте здорові! — сказав він безробітному. — Я йду додому, бо й так уже довго забарився тут.

Так сказав і відразу побіг. Безробітний сумно-невесело дивився вслід за ним і бачив, що хлопчина от-от зникне йому з очей. І так пильно задивився за хлопчиком, що навіть не завважив, як до нього підійшла молода, гарно зодягнена панночка. Вона вже добру хвилю стояла неподалік і прислухувалась до розмови робітника й малого хлопчини. Тепер приступила ближче й сягнула рукою до торбинки.

— Дозвольте, пане, — промовила якось несміло, — щоб я вам трошки помогла. Малий хлопчик вам правду казав. Ісус промовив також і до мене й готовий покарати мене, якщо я Його не послухаю.

Так промовивши, вона вийняла не якусь дрібну металеву монету, а цінний паперовий банкнот і простягнула безробітному. Та обличчя його саме в ту хвилю виглядало страшне від ненависті й він шорстко та гнівно відпалив:

— Відступіться від мене! Чи гадаєте, що цим одним банкнотом направите злочини багатіїв? Скажіть, нехай вам батько ваш дасть частину своїх багатств на бідних! Я хочу заробітку, чесного заробітку!

Обличчя молодої дівчини болюче скривилось. Вона аж налякалась і хотіла відвернутись і швидким кроком відійти. Але перемогла себе й залишилась далі на місці. В очах у неї блистіли сльози, а голос сумно, жалібно тремтів:

— Ах, чоловіче добрий! Хлопчина правду казав... Мій батько теж безвірок — не визнає Ісуса, не слухає Його ласкавого голосу. Одначе я хочу Ісуса слухати. Всім багачам я не маю сили наказувати. І батькові своєму не накажу. Я лиш молитись можу за них, щоб навернулися та голосові Божому не опиралися. Зі своїх власних грошей я вам лиш стільки поки що можу дати. Це мої гроші, я їх дістала від родичів на свої дрібні витрати. Прошу вас, прийміть їх від мене.

Потім, наче б їй щось знайоме пригадалося, вона зробила так, як перед тим зробив малий хлопчина: негайно поклала гроші на лавці й хутко відійшла.

Бідний чоловік непорушно дивився услід за дивною панночкою, що віддалялась. Потім і крашанки, і гроші поклав у кишеню і далі, замислений, дивився як глибока ріка котила до моря тихі води. І в його голові постали дивні гадки:

— А, може, й справді вони мають рацію? Може, й справді не в тім вина, що Бога немає, а в тім, що люди не хочуть слухати Його наказів?

З глибокої задуми вивів його грубий чоловічий голос. То прийшов Петро, один із його колишніх товаришів по роботі. Разом колись працювали вони на тій самій фабриці.

Товариш той був такий самий безвірок, як і він.

— Ну, що, Петре? Чи й тебе нагнали вже з роботи, що так волочишся? — так запитав він товариша.

— Ні, — відповів товариш. — Сьогодні Велика Субота, тим-то скоріш відпустили нас додому.

— Скажи, чи тобі піднесли платню від того часу?

— Піднесли, — похвалився товариш. — Я став навіть наставником над робітниками. А до того мав я ще одне несподіване щастя: трапилась мені ще й робота вечорами.

— Що ти кажеш?!

— Те, що чуєш. Ту додаткову роботу маю в паровій пральні при машині.

Очі безробітного заблистіли надією. Він благальною рукою вхопив край товаришевої одежі й закликав:

— Чуєш, Петре! Ти напевно міг би мене тепер у моїй страшній біді порятувати. Як наставник над робітниками, ти, розуміється, немало заробляєш. Дітей у тебе немає. Без тої вечірньої роботи ти зовсім легко можеш обійтися. Віддай мені ту роботу. Я теж непогано розуміюся на машинах. Змилуйся! Адже знаєш, як гірко бідую тепер.

Одначе товариш аж почервонів від лютого гніву:

— Що?! Ти гадаєш, що я здурів?! Хочеш, щоб я готові гроші так легко випустив із рук?! Ха, ха, ха!... От, чого тобі забаглося!

Він іще щось там під носом собі пробурмотів і відійшов. Відійшов таким самим поспішним кроком, як недавно перед тим відійшли молода панночка й малий хлопчина. Але з тою різницею, що як хлопчик, так і панночка залишили йому якусь поміч, а той нічого йому не залишив, хіба тільки глибоку, болючу рану в серці.

— От, таке-то воно! — промовив сам до себе. — І то має бути "товариш", що так гарно вмів промовляти на робітничих мітингах. Якби таким пощастило колись здобути мільйони, то вони ще в сто разів гіршими були б від родовитих багатіїв. Попри них можуть собі спокійно від голоду помирати ті, що їм доля ласкаво не всміхнулась.

І знову бідний чоловік сумно-пресумно подивився на сині води, що бистрою річкою спливали.

— Ну, чи й варто жити ще на світі, чи варто ще чогось сподіватись! — аж зойкнув важко і гіркі сльози покотились по суворому обличчі.

І знову пригадались йому ласкава панночка та й щирий хлопчик. Які вони добрі! Може, вони дійсно мають рацію... Якщо Бог направду є, якщо Ісус живий, то й усе решта також правда... Що є позагробне життя, де Бог покарає безсердечних, закаменілих багатіїв і надолужить за горе й страждання чесним, добрим людям. І є також воскресіння до нового, кращого життя. Тоді справді варто жити, надіятись і любити, хоч би й серед злиднів і лютих терпінь.

Уже настав вечір. Раптом у повітрі почувся радісний гомін дзвонів, який сповіщав людям про славне Христове Воскресіння. По церквах розпочиналась урочиста воскресна Утреня.

— Так! Чує моя душа, що Бог є! Бог мусить бути! — рішучим тоном промовив до себе бідний чоловік.

І в ту врочисту хвилю воскрес і він сам. Дійсно воскрес, бо в душі у нього воскресла віра в Бога, прокинулась надія. Майже несвідомо чоловік встав і повільним кроком повернув у сторону церкви, звідки почув голос воскресного дзвону.

З часопису "Голос Христа Чоловіколюбця"
(№2, квітень-червень, 1995 р.)

ЧОЛОВІКОМ І ЖІНКОЮ СОТВОРИВ ЇХ

У цій статті хочемо коротко зупинитись над проблематикою людської статевості й подружжя.

Коли проаналізувати численні проблеми, які виникають у поодиноких осіб або навіть у цілому суспільстві, можна прийти до висновку, що причиною тих проблем є людський гріх. На жаль, сьогодні нечасто зустрічаємо справжніх християн. Адже християнське життя не зводиться тільки до прикрашання ялинки на Різдво, свячення паски на Великдень, участі в різних Богослужіннях тощо. Справжній християнин у своєму житті свідчить про Христа як особистого Спасителя і Відкупителя, практикує Христову благовість у своєму щоденному житті.

Необхідно покірно прийняти до свого серця усі Божі заповіді, а серед них такі: "Не вбий", "не чини перелюбу", "не пожадай жінки свого ближнього". Водночас слід відрікатись усякого зла, гріха і кумирів. Якщо і виникне якась проблема у нашому житті, в якій немає нашої вини, то з чистим сумлінням і з Божою допомогою ми її легше подолаємо. Християнство завжди дає нам шанс до вирішення життєвих клопотів, адже людина у глибині своєї душі прагне миру і щастя.

Ісус Христос Своєю присутністю на весіллі в Кані Галилейській і Своїм першим явним чудом, яке Він там вчинив, у особливий спосіб хотів показати Свою прихильність до людей, які обрали подружній стан життя. Він хоче їм допомогти, часто навіть у чудесний спосіб.

Незважаючи на те, що Бог створив людину як чоловіка та жінку і передбачив спосіб їхньої взаємної любові і єднання у благословенному Ним подружжі, зауважуємо, що деякі люди про це забувають і навіть зневажають свого Творця. Можемо запевнити, що св. Тайна Подружжя має стільки в собі корисного і вартісного, що для її уникання чи то відкладання треба справді мати дуже серйозні причини.

Якщо хлопець і дівчина тривалий час зустрічаються, але не ставлять собі за мету в майбутньому одружитись, то їхні побачення не мають жодного сенсу. Тим часом, коли хлопець і дівчина зрозуміють, що вони створені одне для одного і можуть укласти християнське подружжя, то їм не слід на надто довгий термін відкладати своє одруження.

Попри матеріальну кризу, яка є частим супутником молоді, слід мати на увазі, що неможливо відразу отримати всі бажані для родини матеріальні блага. Чоловік і жінка, які взаємно кохають одне одного, поступово створюватимуть матеріальну основу для своєї родини. Можна навіть стверднти, що співжиття одружених чоловіка і жінки вимагає менше затрат, ніж життя двох неодружених людей, які зустрічаються. У Польщі, наприклад, існує звичай одружуватися після закінчення школи, а відтак уже приймається рішення про подальше навчання.

Справжнє кохання хлопця і дівчини передбачає стриманість від статевих стосунків в очікуванні того благословенного моменту, коли вони з'єднаються тілом і душею у християнському подружжі, яке Бог так цінує, що його вивищив до рівня Святої Тайни. Людська статевість має бути чимось особливим, що

стосується лише чоловіка та жінки і лише у благословенному Богом подружжі, яке є нерозривним і укладеним на ціле життя, і в якому чоловік і жінка мають повсякчас дотримуватися взаємної подружньої вірності.

Обов'язок дотримування чистоти до укладення подружжя передбачає такі стосунки, які не приводять до статевого збудження. Усі, в тому числі й ті, які одружені, мають обов'язок уникати грішних думок і поглядів, неморальної музики, часописів та фільмів, а також танців. Необхідно одягатись у пристойний одяг, уникати поганих компаній і нічних забав у різного роду дискоклубах, у яких гримить руйнівна музика, де курять, пиячать, вживають наркотики, танцюють стриптиз тощо.

Кожна людина має внутрішню моральну цілісність. Якщо її пошкодити в якомусь одному аспекті, то вона починає руйнуватись і в інших аспектах. Часто люди обирають т. зв. "сурогати" подружнього життя, які понижають людську гідність і нищать здоров'я не лише душі, а й тіла, що часом закінчується і втратою життя, як у випадку смертельної недуги СНІДу.

Дуже важливим є вступити у подружжя з чистим сумлінням, життєвим оптимізмом, коханням, повним взаємної довіри, відкритим поглядом і чистим, не зараженим статевими хворобами, тілом. Пам'ятаймо, що Бог любить людину і бажає її обдарувати справжньою радістю, щастям і миром, а Божими дарами не можна нехтувати.

д-р Антун ЛІСЕЦ
(переклад із хорватської мови о. Олега Гірника)

НАМ ПИШУТЬ

У ТЕБЕ, ГОСПОДИ, МИЛІСТЬ

На сторінках часопису "Місіонар" висловлюють подяки:

В. з м. Жовкви Львівської обл. – Христу Спасителю і Пресвятій Богородиці за успішну здачу сесії;

М. Сідлярчук з м. Снятина Івано-Франківської обл. – заступнику св. ап. Юді Тадею за вирішення особистих проблем;

О. К. з м. Дрогобича Львівської обл. – Господу Ісусу Христу, Пречистій Діві Марії, св. Миколаю, св. Антонію і ангелу-покровителю, всім ангелам і святим за ласку навернення та допомогу при складанні зимової сесії;

Ірина Лучко зі с. Зимна Вода Львівської обл. – Господеві, Пресвятій Богородиці, св. Йосифу Обручнику, св. ап. Юді Тадею за вирішення родинних проблем;

Володимир Макогін з м. Броди Львівської обл. – Господеві за оздоровлення (покращення зору);

А. Делявська з м. Дрогобича Львівської обл. – Господеві, Пресвятим Серцям Ісуса і Марії за допомогу, а св. Юді Тадею, св. Йосифові, св. Венедикту, св. Миколаю Чарнецькому за заступництво та отримані Божі ласки (ця жінка змогла мужньо перенести трагедію – втрату сина, який загинув в автокатастрофі у Польщі);

Оксана Бойчук з м. Тернополя – Господеві і небесному заступнику св. Юді Тадею за успішне складення іспитів.

ВОРОЖІННЯ – ЦЕ ГРІХ

Ми вже говорили про таке шкідливе явище як забобони (ч. 2 за 2004 р.), а цього разу звернемо увагу на ще більше лихо – ворожбитство.

Хоча наше суспільство пишається високою культурою та поступом, все ж таки порок ворожіння не менш поширений серед сучасних людей, ніж у часи середньовіччя. Ворожбити у своїх діях вдаються до злого духа, щоб за його допомогою впливати на іншу людину з наміром їй пошкодити чи якимось чином її використати.

Св. Церква навчає, що ворожіння є важкою образою Бога, бо становить порушення першої Божої заповіді. Люди, які вдаються до ворожбитів, не вірять у Боже Провидіння, а довіряють усіляким "дурисвітам".

Єврейський народ ще багато століть до Христа намагався викорінити ворожбитство. Про це свідчить і Святе Писання Старого Завіту, де передбачено смертну кару для чарівників та ворожбитів. Св. Церква продовжила боротьбу проти ворожбитства і успішно боролася проти чаклунства і ворожбитства, зокрема у середньовіччі у співпраці з інквізицією. Тут слід сказати, що інквізиція не була церковною, а державною структурою для наведення ладу і усунення проявів обдурювання простих людей, і св. Церква не завжди була згідна зі всіма видами її діяльності.

Трапляються нам у житті люди, що намагаються поєднати віру в Бога й усілякі забобони й ворожбитство. Розповідав один священик, що прийшла до нього до захристії молода дівчина і замовила св. Літургію у намірі мати доброго чоловіка. Він радо погодився і пообіцяв їй якнайскоріше відслужити Службу Божу. Та ба, коли за кілька днів той же сам священик побачив неподалік базару циганку, яка ворожила всім легковірним, то першою у немалій черзі стояла та сама дівчина, що замовляла у своєму намірі відправу в церкві... Ось яка віра цієї дівчини – і на Бога надіється, і на диявола уповає...

І ще один подібний приклад, навіть трохи сатиричного характеру. Їде поїзд, надворі зима та й подорожні позакутувалися в плащі і дрімають та чекають, коли настане пора залишати вагон. Але от проходить через вагон циганка. Приступає до одного подорожнього й каже дати собі руку, бо хоче йому поворожити "щастя і долі". Подорожній руку подає, вона бере та й "читає" з долоні:

– Молодче, тебе чекає щасливе майбутнє. Усе тобі йтиме успішно і ти одружишся з порядною і гарною дівчиною.

Люди прислухалися до тієї ворожби. А потім згаданий молодець розкриває комір плаща й "виринає" колоратка священика-монаха. Люди як це побачили, то голосно зареготали, а ворожка наче під землю провалилася.

Певно, що цього прикладу вистачить, щоб зрозуміти, що ворожбити ніякого майбутнього не знають, а вгадують навмання і здирають великі гроші з наївних християн.

Отож, варто над тим застановитися: ворожіння – це гріх проти віри, який несе довготривалі шкідливі наслідки! Гріх, як знаємо, це переступлення Божої волі і коли Господь виразно таких речей не визнає і чітко забороняє, то тим більше маємо цього остерігатися.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

Я ВОЗНЕСУ ТЕБЕ, МІЙ БОЖЕ

В'ячеслав Ласовський народився 28 листопада 1905 року в м. Копиченці на Тернопільщині в родині урядовця залізниці. Його батько дуже хотів, щоб він став священиком, бо мав до цього покликання.

Богословські студії В'ячеслав закінчив у Львові. У 1932 році одружився з Любою Янович, яка була дочкою греко-католицького священика о. Миколая Яновича. На священика був висвячений Митрополитом Андреєм Шептицьким. Свою першу Службу Божу новоієрей В'ячеслав відправив у соборі св. Юра в грудні 1933 року.

Був парохом у с. Плауча Велика, а потім у сусідньому містечку Кізлів на Тернопільщині. Згодом переїхав разом з дружиною і двома синами Юрієм і Богданом до Галича на Івано-Франківщині, де його тесть о. М. Янович був деканом. Там о. В'ячеслав працював катехитом, а його дружина активно займалася громадською і просвітницькою діяльністю у товариствах "Союз Українок" та "Просвіта". Слід сказати, що вона завжди допомагала своєму чоловікові, була його вірним другом і порадником. У Галичі в їхній сім'ї народилися двійнята – син Олександр і дочка Оксана.

У 1942 році о. В'ячеслав став парохом у с. Тустань біля Галича, виконуючи душпастирські обов'язки також у с. Семаківці. Через кілька років він переїжджає до с. Гамаліївка (тоді Жидятичі), що неподалік Львова.

Після приходу радянської влади почалися важкі часи. Після горезвісного собору 1946 року тим священикам, які не перейшли на православ'я, влада заборонила відправляти у церкві. В їхньому числі був і о. В. Ласовський, який, однак, продовжував виконувати свої священичі обов'язки підпільно, за що у вересні 1950 року його з родиною було заслано до Бурят-Монголії у далекому Сибіру.

Більше місяця о. В'ячеслав разом із сім'єю перебував у жахливих умовах на пересильному пункті у Львові, а потім у дорозі в товарному вагоні, де було понад 50 осіб. Незважаючи на це, він не занедбував своїх обов'язків, відправляючи навіть у таких важких умовах Службу Божу. Родину о. В'ячеслава привезли в Улан-Уде і поселили в зоні, де раніше перебували засуджені. Місцевим жителям сказали, що привезли небезпечних бандитів-"бандерівців". Отець В'ячеслав разом зі старшими синами працював на склозаводі. Підпільно він відправляв вночі Службу Божу, на яку приходило до їхньої кімнатки у бараці багато людей, особливо у великі релігійні свята. Також сповідав, вінчав, хрестив і ховав.

Це все, звичайно, дуже не подобалося комуністичній владі. Отця В'ячеслава викликали в органи, погрожували, різними способами старалися перетягнути на православ'я, навіть пропонували дати парафію в Іркутську. Однак він не зрадив своєї католицької віри і продовжував підпільну священичу діяльність. За це його з дружиною вивезли аж в глибину тайги, де вони виконували важкі фізичні роботи.

Восени 1956 року о. В'ячеслав із дружиною повернувся в Улан-Уде, де його старший син вже працював у театрі. Отець був сторожем, а його жінка – прибиральницею і гардеробницею в школі, де їм дали кімнатку для проживання. Слід сказати, у якому би місці о. В. Ласовський не перебував, усюди місцеві люди старалися йому допомогти. Директорка школи, в якій він з дружиною працював і жив, скерувала о. В'ячеслава на курси вчителів праці, що дуже допомогло у його подальшому житті.

Після смерті Сталіна повернулися до Львова у 1954 році молодші син і дочка о. В'ячеслава, у 1958 році – отець із дружиною, а через кілька років це змогли зробити його старші сини. Отець В'ячеслав працював учителем праці у львівських школах № 63 і № 70. Колеги по роботі й учні добре ставилися до нього, любили за його лагідну вдачу. У 1969 році о. В. Ласовський вийшов на пенсію.

Важкі переживання і жахливі умови життя (війна, репресії, постійні переслідування тощо) підірвали здоров'я о. В'ячеслава. Він важко захворів на серце, часто перебував у лікарні, але весь цей час і до останнього дня свого життя він підпільно виконував свої священичі обов'язки. Отець В'ячеслав постійно контактував з митрополитом Володимиром Стернюком і зі своїми товаришами (священиками з підпілля), серед яких були отці: І. Цимбала, Я. Тихий, В. Оберишин, В. Сеньківський, М. Фарміга, В. Байрак, В. Коник та ін. Отці Я. Сірецький та І. Мацієвич були родичами дружини о. В'ячеслава. Часто відвідував о. В. Ласовського і майбутній владика – о. Юліан Вороновський. Дуже близьким їхній родині був о. Ю. Пашковський, який після смерті о. В'ячеслава взяв на себе обов'язки духовного опікуна його родини, хоча й інші товариші не забували цієї родини.

При спільних зустрічах ці священики обговорювали різні проблеми – як релігійні, так і політичні. Багато з них вірили, що наша Церква вийде з підпілля, як передбачав Митрополит А. Шептицький, надіялися, що їхня праця, жертва і постійна небезпека, на яку були наражені вони і їхні родини, не будуть даремними. І так сталося. Не всі дожили до цього часу і серед них був і о. В. Ласовський, але кожен з них, як Мойсей, у найважчі часи більшовицьких переслідувань не дали загинути нашій Церкві й вели людей дорогою Божих заповідей до спасіння.

Отець В. Ласовський ціле своє життя присвятив на службу Богові, бо вважав, що священик має велику місію прокладати людям дорогу до Бога і тільки такий душпастир гідний свого духовного покликання. 16 липня 1974 року на 69-му році життя і 41-му році священичого служіння о. В. Ласовський відійшов до Господа. Похований у родинному гробівці Яновичів-Ласовських на Личаківському цвинтарі у Львові.

Подаємо фрагменти листа з Улан-Уде до родини Ласовських після смерті дружини о. В'ячеслава у 1995 році: "Прийміть наші щирі співчуття з приводу смерті Вашої матері. Ми познайомились з Вашими батьками в дуже важкий для них час. Але і тоді це були інтелегентні, добрі, мужні в своїй витривалості й терпеливості люди. У цей жахливий час вони не замкнулись у собі, не нарікали на долю, а були дуже лагідними до людей. Ми пам'ятаємо і поважаємо їх, вони гідно прожили своє життя і Бог дасть їм радість на небесах. Царство їм небесне!".

Марта ЦИМБАЛА

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Я постійна читачка вашого часопису. Хотіла би довідатися, як можна створити на парафії Апостольство молитви, наш парох підтримує таку ідею.

Ольга Далабожак,
с. Кулачківці на Івано-Франківщині

Апостольство молитви – це гурток чоловіків або жінок, які бажають вести прикладне християнське життя, приступати до святих Тайн Сповіді і Причастя принаймні раз у місяць, молитись щодня на вервиці й у намірах, які подає св. Церква для Апостольства молитви.

Члени Апостольства молитви, як правило, відмолюють вервицю колективно (кожна особа відмовляє одну десятку щодня протягом місяця). Таких десяток є двадцять, бо є чотири Таїнства вервиці, то бажано, щоб у гуртку було хоча б 20 членів. Місцевим товариством повинен керувати ревнитель або ревнителька. Після того як зібралася достатня кількість людей, то їх приймається у товариство під час молебня до Пресвятого Серця Христового, який звичайно відправляється після св. Літургії.

Про обов'язки ревнителів, членів Апостольства молитви і обряд прийняття членів у товариство можна прочитати у книжечці "Вписовий лист Апостольства молитви", яку можна придбати у захристії василіянського храму св. Андрія у Львові або в редакції нашого часопису.

* * *

Які мирянські рухи зародилися у лоні Католицької Церкви після Другого Ватиканського Собору?

Роман Прокопенко,
м. Київ

Це питання дуже широке і на нього важко дати вичерпну відповідь. Протягом останніх сорока років мирянських рухів у Вселенській Церкві зародилося дуже багато. Що стосується нашої Греко-Католицької Церкви, то маємо їх не дуже багато, але в кожній єпархії існують поодинокі рухи, які раніше були заборонені, а нині відродилися, або навіть і зовсім новоутворені.

Чимало мирянських рухів мають суто релігійний характер, а деякі поєднують у собі релігійний і національний виміри, наприклад, Юнацька Січ, пластунські організації тощо.

Протягом останніх 12 років чимало мирянських міжнародних рухів відкрили свої вітки у нашій Церкві. Переважна більшість мирянських рухів – це молодіжні організації. Найпоширенішим з них за останні роки став рух "Діло Марії" ("Фоколяре"). Хоча цей рух існував ще до Другого Ватиканського Собору, він набув більшого розмаху після цієї епохальної події у житті Католицької Церкви.

Також з'явилися мирянські рухи екуменічного і місійного характеру. У Католицькій Церкві в окремий спосіб почали діяти харизматичний і новокатехуменський рухи.

ВОСКРЕСІННЯ

Господній гріб неподалік Голготи
безцінний скарб у собі схоронив:
у нім зложили мертвого Ісуса,
що в муках на хресті життя зложив.

А недовірки – старші у народі
в Пилата військо-сторожу беруть,
печаті ставлять на дверях гробниці,
в "почесній варті" гробу стережуть.

Ужили всього: влади, війська, зброї,
щоби Христос із гробу не повстав.
Чи хто стеріг коли отак мертвого,
як ще ніхто із мертвих не вставав?

Чи ж то не доказ, що в Його могутність
в душі потайки вірили вони,
та боячись, щоби не встав із мертвих,
оружжям-військом гробу стерегли.

Але безсильна зброя проти Духа,
що мертве тіло в гробі оживив:
Христос воскрес! – зламав окови смерті,
а гробний камінь Ангел відвалив.

Христос воскрес! – життя заграло в силі,
і смерть вже владу втратила над ним,
душа і серце радості сповнились
та миром-щастям вічним і святим.

А тіло в світлі-блиску заясніло,
навіки у безсмертя перейшло,
йому вже недоступні болі-смутки,
в нетлінність зодягнулося воно.

На Нього жде у Небесах прослава,
вінцем Отець Небесний украсить
і передасть Йому над світом владу,
бо переміг і подолав Він світ.

Христос воскрес! – почуйте, Божі люди,
ви всі, що віру зберегли в серцях,
що крізь життя з надією несете
свої хрести на струджених плечах.

Вас всіх чекає світле воскресіння,
що змінить біль на щастя без кінця,
ви всі, що разом із Христом страждали,
приймете радість вічного життя.

Христос воскрес! – почуйте, недовірки,
ви, що судили й розп'яли Христа,
та приставляли сторожу, печаті,
щоби Христос із мертвих не повстав.

Надармо ви старанно так трудились,
за гроші підкупляли вояків;
Христос воскрес! – і слава по всім світі
лунати буде до кінця віків.

Христос воскрес! – радіймо, християни,
і всю надію в Ньому покладім,
бо ж після смерті кожний з нас воскресне,
щоби навіки бути разом з Ним.

с. Серафима САЛО, ЧСВВ

ХТО МАЄ ВУХА...

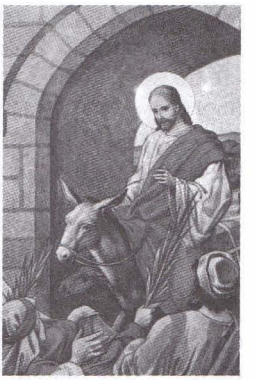

...“А мої прадіди бились на арені Колізею в Римі!” – змахнув густою гривою і гордо подивився на звірів величезний лев. Маленький вівлюк повернувся до дійсності зі своїх постійних роздумів і прислухався до розмови. “А мої – Рим врятували!” – загагакали гуси. “Що там Рим! Моя прабабка своїм молоком вигодувала Ромула і Рема, які цей Рим заснували,” – повідомив вовк. “А наші пращури возили усіх великих римських полководців і брали участь в усіх великих битвах,” – поважно сказав кінь і переможно заіржав. Мавпа зайшлася від сміху: “А від моїх прародичів пішли люди!”. Але в це не повірила навіть легковірна вівця, хоч мавпа була дуже подібна до її господаря, особливо сміхом. “А мої прадіди?” – задумався вівлюк. Але, крім виразу “впертий як осел”, нічого в голову не приходило. Засмутився вівлюк, опустив вуха і відійшов від звірів. Вдався у свого діда – старого вівлюка, який славився тим, що був мовчазний і покірно виконував свою роботу. Дізнавшись про причину смутку внука, дід засміявся. Потім подивився в далину, відігнав вухами мух і почав розповідати: “Давно це було!..”.

...“Хм, – подумав вівлюк, – і куди це нас несе? Йдемо вже третій день, а господар і не збирається повертатись додому. Та й дрова так тиснуть на хребет, що нема права”. Авраам – господар вівлюка – вже три дні мовчки йшов і, здавалося б, зовсім не помічав ні свого сина, ні слуг, ні тим більше вівлюка. Лише, коли ніхто не бачив, потайки дивився на Ісаака, і сльози котилися йому по щоках, але тоді він дивився на небо, вираз його обличчя ставав рішучим, і він лише підганяв вівлюка. Коли вони вийшли на вершину якоїсь гори, Авраам спорудив жертовник і розклав дрова. Вівлюк, який стояв далеко, тихо підійшов, дивився і слухав. Авраам зв’язав Ісаака, поклав на жертовник, узяв ножа, замахнувся і... Вівлюк аж зіщулився зі страху. Та несподівано почувся голос: “Аврааме, Аврааме!”. Той відповів: “Я тут!”. — “Не простягай руки твоєї на хлопця, не чини йому нічого! Тепер бо знаю, що ти боїшся Бога, що ти не пощадив свого сина, свого єдиного для Мене, і за те Я поблагословлю тебе вельми і розмножу твоє потомство, як зорі на небі і як пісок, що на березі моря. Твої потомки займуть міста твоїх ворогів. У твоєму потомстві благословляться усі народи землі, тому, що ти послухав Мого голосу”. Вівлюк мало що з того зрозумів, але дуже тішився, що все так щасливо скінчилося і дуже довго згадував про цю історію, а на старість передав її онукам...”.

Старий вівлюк подивився на молодого, що з захопленням слухав, і продовжував розповідати далі:

...“Старий Валаам осідлав свою ослицю і виїхав з подвір’я. З ними також їхали два моавські князі. Був теплий ранок, і сонце вже виглядало з-за гір. “І куди ми їдемо так рано?” – роздумувала ослиця. Несподівано перед ними став ангел Господній з мечем у руці. Ослиця налякалась і звернула з дороги. Валаам почав бити її, аби вона звернула на шлях, але ангел знову ставав на її дорозі. Врешті ослиця, налякавшись, притиснула трохи Валаамову ногу до муру, а Валаам, розгнівавшись, ще сильніше почав бити бідну тварину. Вкінці тварина лягла під Валаамом на землю, а той далі лупцював її палицею. “Що я тобі

зробила, що б'єш мене?", – запитала ослиця і стулила рота зі страху – де це видано, щоб тварини розмовляли з людьми їхньою мовою? – але слова продовжували вилітати далі: "Чи ж я не твоя ослиця, на якій ти завжди їздив, відколи живеш і аж по сьогодні? Хіба я звикла так поступати з тобою?". А він до неї: "Ні". Тут Валаам побачив ангела Господнього та голий меч у руці в нього. І вклонився він і припав обличчям до землі. Ангел запитав: "За що бив ти свою ослицю аж тричі? Ось я вийшов перепинити твою дорогу, бо путь твоя супротивна мені. Була б вона не завернула, давно вже б я тебе вбив би, її ж зоставив би живою".

Тоді Валаам мовив: "Згрішив я, повернусь назад". Але Ангел сказав йому: "Ні. Йди вже з тими людьми, але казатимеш тільки те, що я тобі скажу". І вони рушили далі. Ослиця була задоволена, що врятувала свого пана. На другий день вони вийшли з якимсь князем на гору, а перед ними розташувався великий табір. Валаам відкрив уста і благословив Ізраїля всупереч волі князя: "Ось народ, що живе окремо, що не до лічби з людьми іншими... Господь, його Бог, із ним, великий Володар у нім перебуває... Благословенний, хто його благословляє, і проклятий, хто його проклинає...".

..."А далі, що далі?" – нетерпеливився малий вислюк, нагостривши вуха.

..."У Назареті жив дуже покірний вислюк, якого подарували на заручини одній парі: Йосифові і Марії. Вони дуже любили вухатого, а особливо Марія, яка часто чухала вислюка за вухом і гладила по хребту. Йосиф дуже лагідно поводився з малим під час праці. Але одного разу Йосиф навантажив вислюка речами, посадив Марію і вирушив у дорогу.

Вислюк вже давно зауважив, що Марія за останні півроку помітно поповніла. Йому було дуже тяжко, але він не нарікав, бо любив Марію, тим більше, що Марія частенько злізала з вислюка і йшла пішки. Потім вони прибули до міста Вифлеєм, де ходили від хати до хати в пошуках нічлігу. Вкінці зупинились у печері за містом, яка була пристосована до стаєнки. Там вони більш-менш влаштувалися, і за якийсь час Йосиф, помолившись і поблагословивши дружину, вже спав солодким сном на сіні. Але не спала Марія. Не спав і вислюк...

Коли Йосиф прокинувся, то побачив у яслах Дитину, а біля ясел вислюка, який хитро дивився на Йосифа: "Що? Проспав?". Потім приходили вбогі пастухи, якісь мудреці, весь час довкола крутилися ангели, ще хтось. У вислюка вже голова боліла від постійних гостей, а особливо від одного вола, що весь час підозріло крутився біля ясел і глупо дивився на немовля. Потім вони втікали до Єгипту, а вислюк віз Марію і малого Ісуса (так звали Дитятко). За три роки вони повернулись до Назарету, де вислюк спокійно доживав свого віку, оточений пошаною з боку Йосифа, Марії та Ісуса, а також онуків, яким він без кінця розповідав про свої пригоди, що з роками обростали різними небилицями...".

Старий вислюк на хвилину перервав своє оповідання, аби перевалитися з одного боку на другий, і продовжував далі:

..."Цілий Єрусалим гудів про якогось Ісуса з Назарету. Вислюк, батьки якого походили з того самого міста, дуже уважно слухав ці оповідання, а також згадував розповіді свого діда, який жив у Назареті і мав господаря з таким самим іменем... Несподівано відкрилася брама і увійшло двоє чоловіків. Один з них почав відв'язувати вислюка. Вийшов господар і запитав: "Що робите, навіщо відв'язуєте осля?". Ті відповіли: "Господь його потребує". Вони йшли вулицями Єрусалиму, поки нарешті не підійшли до якогось чоловіка: "Ось осля, Ісусе". "Ісусе?!" – підняв вуха вислюк, почувши знайоме ім'я. Ісус

З Богослужень на Томину неділю

На Вечірні

Двері були замкнені, де зібрались учні, як несподівано ввійшов ти, всесильний Ісусе, Боже наш, і, ставши посеред них, дав їм свій мир та наповнив Духом Святим. Ти наказав їм чекати і не віддалятись від Єрусалиму, доки не приймуть сили з висоти. Тому й співаємо тобі: Просвічення, воскресіння і мире наш, – слава тобі!

На восьмий день після твого воскресіння, Господи, явився ти учням своїм на тому місці, де вони зібрались, і сказав: Мир вам! Невіруючому ж учневі показав ти свої руки та пречистий бік, а він увірував і закликав до тебе: Господь мій і Бог мій! Слава тобі!

Коли ввійшов ти, Христе, через замкнені двері, Тома, званий Близнюк, не був з ними, тому й не повірив у те, що йому казали. Ти, милосердний, щоб його з невірства до віри привести, сподобив його побачити пречистий бік твій та рани на руках і ногах. Він же, доторкнувшись і побачивши, визнав тебе – не привидом і не звичайною людиною, – але Богом, закликавши: Господь мій і Бог мій! Слава тобі!

Прийди, Томо, – каже Христос, – діткнися рукою боку і впевнися у знаках від цвяхів та й щиро перевір, і будь мені вірний, а не невірний! Тома ж, як лиш пальцем діткнувся Владики, голосно закликав: Ти Бог мій і Господь! Милосердний, – слава тобі!

Велике й безприкладне багатство милосердя твого, Чоловіколюбче! Ти довго терпів, коли мучителі били тебе по щоках, апостол доторкався до тебе, недовірки ж тебе на всі лади випитували: Як ти воплотився? Як ти, Безгрішний, розіп'явся? Навчи і нас, як Тому, щоб ми закликали до тебе: Господь мій і Бог мій! Слава тобі!

На Утрені

Величаємо тебе, Життєдавче Христе, що ради нас зійшов до аду і з собою всіх воскресив.

Господь царює, у велич він зодягнувся.

Бо зломив він мідні брами і розбив залізні отвори.

І вивів ти нас із темряви і смертної тіні.

Встав, немов зі сну, Господь і поразив своїх ворогів.

Хай воскресне Бог і розбіжаться вороги його.

Величай, душе моя, того, що вивів з аду людину і дарував нам воскресіння.

Тебе, пресвітлу свічу і Матір Божу, пречудну славу і вищу від усіх створінь, піснями величаємо.

У піснях величаємо тебе, бо з твого боку торкнулася тілесна рука, яку ти не спалив духовним вогнем свого божественного єства.

Хоч ми власними очима не бачили, коли ти, Христе, як Бог, воскрес із гробу, однак ми в це віримо цілим серцем і тебе піснями величаємо.

Величай, душе моя, того, що з невірства до віри привів Тому.

Світися, світися, новий Єрусалиме! Слава бо Господня на тобі засяяла! Радій нині й веселися, Сіоне, а ти, Чиста Богородице, втішайся воскресінням Сина твого!

"Молитвослов", Рим-Торонто, 1990